

Az egyetemi felvételi vizsgák tapasztalatairól és az oktatás korszerűsítéséről

Beszélgetés dr. Stark Antal oktatási rektorhelyetttel

Az idei évben hozzánk jelentkezőknek bizonyára hasznos útravalóul szolgál, ha megtudnak egyet, s más a tavalyi felvételi vizsgáról. Erről kezdtük dr. Stark Antal oktatási rektorhelyetttel.

— Az elmúlt tanévben 1033-an jelentkeztek egyetemünk nappali tagozatára, mintegy félszázzal többen, mint az azt megelőző évben. Több jelentkezőt a Pécsi Tudományegyetemre irányítottunk át, sokan pedig nem jelentek meg a felvételi vizsgán. Végül is 933-an felvételiztek, közülük 718-an sikeres vizsgát tettek. Ez annyit jelent, hogy vagy elérték a 10 pontot, vagy a felvételin 5, vagy annál több pontot szereztek. Ezután került sor a ponthatár megállapítására, ami a nem tanári szakokon 15,5 a tanári „A” szakon 16, a tanári „B” szakon 15, és a tanári „C” szakon 14 pont volt. A nem tanári szak ponthatára fél ponttal magasabb mint az 1977-es év hasonló adata. A tanárszakosok ponthatára az „A” szak esetében 2 ponttal, a „B” szak esetében 1 ponttal, a „C” szak esetében ugyanaz, mint az előző évben. Ez a tanári és nem tanári szakosok pontatlagnak közeledését jelzi.

A ténylegesen megfelelték száma 446 felvételiző volt. Rendkívül kedvező az, hogy a megfelelték közül gyakorlatilag mindenkit sikerült felvennünk, vagy átirányítanunk főiskolára. Az utóbbi néhány évben jó rendszerre vált a főiskolákkal való együttműködés. Ennek eredményeként minden hozzánk jelentkező tényleg olyan nyilatkozatot, hogy bizonyos pontszám elérése

esetén, de helyhiány miatt hajlandó valamelyik főiskolára átmenni. Az elmúlt években nem sokan éltek ezzel a lehetőséggel, feltehetőleg azzal a „hátsó gondolattal”, hogyha másik felsőoktatási intézményt is megjelölnek, akkor kevésbé valószínű, hogy ide veszik fel őket. Ez nem így van. Csak ha valakit helyhiány miatt nem tudunk felvenni, nézzük meg, hogy jelentkezett-e máshová is.

A felvételi vizsgát tettek közül 27 százalék volt fizikai dolgozók gyereke, a felvettéknél ez az arány 48 százalékra emelkedett. Ebben minden bizonnyal közrejátszik a társadalomtudományi tárgyak erős, szelektáló hatása, s az egyetem éppen e tárgyaknál tudja — elsősorban a Studium Generalén keresztül — segíteni a fizikai származású gyerekeket.

— Milyen tanácsokat tudnak adni azoknak, akik idén felvételiznek az egyetemre?

A felvételi vizsgán nem lelkét kell visszaadni. A történelemnél azt tudom tanácsolni, hogy mikor elolvastak, átnezzék egy-egy korszakot, próbálják végiggondolni a különböző szituációkat, összefoglaló képet kialakítani, erről az időszokról. Például a polgári forradalmak áttekintése után ajánlatos végiggondolni: mikor, hol voltak ezek a forradalmak, melyek főbb sajátosságai. A tananyagban mindezek külön-külön szétszórva vannak elhelyezve. Ugyanaz a helyzet a politikai gazdaságtannál is, bele kell élni magunkat a tárgy logikájába.

A matematika írásbeli vizsga egybeesik az érettségivel. A szóbelin sem valamiféle

„közgazdasági” matematikát kell tudni, hanem a középiskolás tananyagot kérjük számon. Ami sok felvételizőnél nehézséget okoz, a szöveges feladatok megoldása, amelyeknél több logikai érzékre van szükség.

— Több évig tartó folyamat zárult le egyetemünkön a közelmúltban: a képzéskorszerűsítés. Akik 1978-ban kezdték meg tanulmányaikát, azok számára mindez „történelem”. Mégis arra kérem foglalja össze röviden a korszerűsítési folyamat lényegét, főbb vonásait.

— Ahogyan a gazdaság fejlődik, úgy kell változnia a gazdasági szakemberek képzésének is. Egyetemünkön, közel négy évvel ezelőtt kezdődött el a nagy munka, amelynek leglényegesebb vonása a korábbi képzési struktúra megváltoztatása. Átalakítottuk a szakokat, főleg ezek belső tartalma módosult, ami elsősorban a funkcionális képzés felé való eltolódást jelentette. Ezt a gazdaság igényei mellett az is szükségessé tette, hogy létrejöttek közgazdasági jellegű főiskolák és önálló intézményvé vált a Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Kara. Új munkamegosztást kellett kialakítani, s ez maga után vonta a szakok megváltoztatását is.

Erőteljesen bővítettük a hallgatók választási lehetőségeit, III. éves korukban úgynevezett alternatív tárgycsoportot választanak, az idén 26 féle tárgycsoport (alternatív blokk) indul. Ezek részben szakon belüli további specializációt, részben szakok közötti ismereteket adnak, vagy pedig olyan tárgyak, melyek nem fértek be egy-egy szak profiljába.

A képzés korszerűsítésének a végén tartunk, jelenleg utolsó szakasza folyik: a vizsgarendszer korszerűsítése. Ennek gyakorlati bevezetését már az előző tanév II. félévében kezdtük. Ezek kiépülnek a keretek, de a képzés tartalmi részének korszerűsítése hosszantartó folyamat.

Nem tanácsos előre inni a medve bőrére

A KISZ szeretettel várja az elsőéveseket!

Mint bizonyára ti is tapasztaltátok, a KISZ KB 1974. áprilisi határozata nyomán a KISZ-ben megpezdült az élet. Fokozottan érvényes ez nálunk, hiszen egyetemünk „politikus egyetem” — a tanulmányok folytatása szinte elválaszthatatlan attól, hogy a hallgatók hallatják szavukat saját egyetemi, mozgalmi életük kérdéseiben is.

Nehéz lenne olyan területet mutatni az egyetem életében, ahol a KISZ-nek fontos jogai, lehetőségei ne lennének véleménynyilvánításra. Vonatkozik ez a szociális kérdésekre éppúgy, mint a tanulmányi ügyekre.

Hogy csak néhány példát említsünk, a KISZ osztja el a dékán megbízásából a rendkívüli szociális segélyeket, véleménynyilvánításra, a módszerekről.

Ez persze nemcsak jog, hanem kötelesség, és súlyos felelősség is, amelyet a KISZ vezetőinek viselniük kell. Nos, ebbe a KISZ-be lépnek majd az új elsőévesek, és ebbe a munkába kell bekapcsolódnunk. Ehhez természetesen segítségére van szükség. Szervezeti okai is vannak, hogy segíteni kell: tudnillik a szakosítatlan I. évfolyam nem tartozik egyetlen kari KISZ-hez sem. Az elmúlt években kialakult annak a módszere, hogyan indítjuk be az I. évfolyam önálló KISZ-életét.

Minden elsőéves csapat (23-25 van összesen) egy-egy KISZ-alapszervezet. Szeptember első napjaiban, amikor még nincs tanítás, minden csoport találkozik egy-egy felsőbbévesel, aki a KISZ-bizottság megbízásából a csoport instruktora.

Az instruktorok egész évben a csoportok mellett vannak, segítik munkájukat. Az instruktorokat a három kari vezetőség egy-egy tagja irányítja, akik közül az egyik a KISZ-bizottság I. évfolyam felelőse.

Még tanévkezdés előtt építőtáborot szervezünk az egész évfolyamnak. A nyári vakáció hónapjaiban, mindenki, aki felvételt nyert a következő tanévre, meghívólevelet kap a táborba. Ott már minden golyó találkozhat évfolyam-, illetve csoporttársaival, patronáló tanárával, instruktoraival.

Az első hetekben az instruktorok a csoportok vezetői. Ilyenkor mindenben el kell a segítség az első lépések megtételénél. Ok mutatják meg, hol kell felvenni az ebédjegyet, hol van ez, meg az a tanszék. Közben rengeteg programot szervez minden csoport, igyekszik mindenki megismerni társait és kialakítani a maga kis közösségét.

Szeptember elején az egész évfolyamnak egy akadályversennyel egybekötött kirándulást szervezünk, ahol

rendszerint mindenki jól érzi magát.

A sok program, ismerkedés közben az is kiderül, kik a csoport legaktívabb, legmegbízhatóbb, legnépszerűbb tagjai. Október közepére minden alapszervezet megválasztja saját vezetőjét, majd összeül az évfolyam küldötttestületé az évfolyamvezetőséget választja.

Ettől kezdve az I. évfolyam teljesen önálló, a karokkal egyenjogú egység a KISZ-ben.

Az instruktorok, a csoportok és évfolyamvezetőség mellett már csak tanácsadóként, segítőként maradnak az év végéig.

Voltak viták arról, lehet-e ilyen rövid idő után felelősséggel választani? Az a tapasztalat, hogy jó előkészítéssel lehetnek nem formálisak a választások és a korai tapasztalás után mód van komolyabb, önállóbb munkát végzéni.

Melyek is a KISZ fő feladatai az I. évfolyamon? Szeretnénk, ha az I. évesek jól beilleszkednének az egyetemi életbe. Nem könnyű ez, hiszen más az életforma, más a kollégiumi élet, mások a tanulási követelményei, és módszerei, mások a lehetőségek és köztétések, mint amikhez a középiskolások hozzászoktak. Célunk az is, hogy mindenki megalapozottan válasszon szakot az I. év végén, hogy oda kerülhessen, ahova szeretne. Mindezek érdekében működünk együtt, s tapasztalataink nagyon jók.

Lassan elkezdhetjük már a jövő évkezdés szervezését. Ott leszünk a felvételi bizottságokban, és keressük már a jövő évi instruktorokat, akik majd segítenek mindazon célok megvalósításában, amelyekről eddig szó volt. Kutatunk azt is, hogy mit lehet jövőre az eddigieknél még jobban csinálni, hogy I. évesek minél előbb otthon érezzék magukat az egyetemen, a KISZ-ben, s tudásuk legjavát nyújtsák tanulmányaikban.

Reméljük, sokan választják a mi egyetemünket, valamennyiüknek sikeres érettségit, és felvételt kívánunk, reméljük, hogy e sorok olvasói közül minél többen találkoznak öszszel az egyetem folyosóján.

A KISZ szeretettel várja az új I. éveseket!

A tavaszi KEN egyik hangulatos eseménye a majális

Vége egy tanítási napnak

Az egyetem bejáratánál

Az egyetemista költségvetése

Az egyetemre kerülő hallgatók jelentős része otthonától távol tanul, önálló lesz. Ez az önállóság azt is jelenti, hogy magának kell megteremtene pénzügyi bevételei és kiadásai között. A pénzből azonban sosem elég, ezt minden öregdiák tudja, ezért röviden összefoglaljuk az egyetemista költségvetésének legfontosabb tételeit.

Először is tisztáznunk kell a szociális kategória fogalmát. Bármely hallgató szociális kategóriáját a család jövedelméből az egy főre jutó havonkénti átlagos összeg szabja meg, amit az egyes jövedelemigazolási lapon kell feltüntetni VI. 2500 forint — felett. A jövedelemigazolási lapokon kimutatott kategóriáktól indokolt esetben a hallgató csoportjának és ösztöndíjbizottságának javaslatára engedéllyel el lehet térni. Ennek megfelelően a tényle-

ges kategóriához képest lehet „lejjebb” és „feljebb” is sorolni a hallgatókat.

Bevételek

Az egyetemista-költségvetés bevételének oldalán a következő forrásokat jelölhetjük meg.

1. Rendszeres szociális támogatások, 2. tanulmányi ösztöndíj, 3. otthoni támogatás, 4. alkalmi munkáért járó bér.

Szociális támogatásban és ösztöndíjban minden hallgató részesülhet. Ezek célja, hogy jobb tanulmányi eredmény elérésére ösztönözzenek, illetve támogassák az alacsony jövedelmű szülők gyermekeit. A pénzügyi és természetbeni támogatásokat a hallgatók szociális körülményei alapján a kategória besorolásának megfelelően adják. Ezek a következők:

Kategória	Egy családra jutó havi jövedelem	Szociális támogatás
I.	800 Ft alatt	havi 500 Ft
II.	801-1150 Ft	havi 400 Ft
III.	1151-1500 Ft	havi 250 Ft
IV.	1501-2000 Ft	havi 150 Ft
V.	2001-3000 Ft	/vidéki/
VI.	3000 Ft felett	

Ezenfelül 150 forint albréti segélyt kapnak azok a vidéki hallgatók, akik saját hibájukon kívül nem kaptak kollégiumi elhelyezést. Rendkívüli szociális segélyt kérhetnek az arra rászorulókat fél-évenként egyszer. A segélyt a kari KISZ diákjóléti bizottsága ítéli meg a csoport javaslatára alapján.

Tanulmányi ösztöndíj csak a II. félévtől esedékes, összegét az előző félévben elért átlageredmények alapján a következő határok között adják.

Tanulmányi átlag	Fizethető ösztöndíj
3,51-3,99	150-300 Ft
4,00-4,50	200-400 Ft
4,51-5,00	300-600 Ft

Az nem éri el a 3,51-et, az egy félévre kategóriájának és tanulmányi átlagának megfelelő összegű tandíjat fizet. 3,00 és 3,5 közötti eredményre is adható 100 forint ösztöndíj, de csak kivételesen, ha a hallgató ezt az eredményt kellő szorgalommal érte el. Ilyen ösztöndíjakat főleg az alsóbb évfolyamokon juttatnak.

Egyetemünk „házi ösztöndíj-politikájában” a differenciális szempontokat igyekszünk érvényesíteni. Különbséget teszünk a karokon belül az évfolyamok között, alsóbb évfolyamokon az alapozó tárgyak tanulását, felsőbb évfolyamokon az intenzív oktatási formába való bekapcsolódást ösztönözve.

Emellett törekszünk egyéni értékelés megvalósítására is mind a szociális támogatások, mind az ösztöndíjak odaítélésében. A legjobbak számára a Népköztársasági ösztöndíj — havi 1200 forint — már önálló keresettel is felér.

Kiadások

A kiadások is négy csoportba oszthatók. 1. Ellátási költségek, 2. lakasköltség, 3. ruházatköltség, 4. időszaki költségek.

A ruházatköltség konkrétan nem jelölhető, az igényeknek és lehetőségeknek megfelelően kell számolni velük.

Az időszakonkénti költségeket a félév elején jelentkező kiadások, fűzet, tankönyv beszerzése, beiratkozási biztosítási díj stb. jelentik. Mindezeket figyelembe véve — ha nem vesszük számításba az első félévben még nem folyósított tanulmányi ösztöndíjat, valamint a nehezen kezelhető ruházatköltségeket — a nem rendszeres kiadásokat —, az alábbi táblázat jól mutatja a költségvetés alakulását.

Kategória	Kollégiumi díj	Rendszeres szociális támogatás	Összege
I.	50-	500-	450-
II.	100-	400-	300-
III.	250-	250-	-
IV.	500-	150-	-350-
V.	700-	-	-700-
VI.	800-	-	-800-

A tanulmányi érdekvédelmi és érdekképviseleti rendszer

A KISZ-szervezet érdekképviseleti és érdekvédelmi lehetőségei és feladatai az egyetemeken általában nagyobbak, mint a középiskolákban. Így van ez nálunk is, ahol a KISZ-szervezetet belül e tevékenységnek saját szervezeti keretei vannak.

Mivel az egyetemi (állami) fórumokon való képviseletéről van szó, e szervezeti keretek az egyetemi KISZ-szervezet felépítése mellett — az egyetem állami szervezetéhez alkalmazkodóak.

Az egyes tanszékeken tanszéki képviselők dolgoznak

(minden karról ahol az illető tanszék oktatási tevékenységet végez, egy-egy képviselő). A tanszéki képviselők — akiket a kari vezetőségek bíznak meg az alapszervezetek beleegyezésével — a saját karukon működő kari képviseleti tanácsoknak az irányítása és ellenőrzése alatt dolgoznak.

Az érdekvédelmi-képviseleti munka legmagasabb szerve az egyetemi képviseleti tanács,

amely segíti és ellenőrzi a kari képviseleti tanácsok munkáját. Az egyetemi és kari képviseleti tanács (amelyek KISZ-szervelet) nem önálló testületek, a KISZ-bizottság, illetve a kari vezetőségek mellett, ezek felelősségével működnek. Feladatuk az egyetemi, illetve kari szintű tanulmányi érdekvédelmi és érdekvédelmi munka összehangolása és irányítása (ezért ként e szervezetek irányították a szociális érdekvédelmi és képviseleti munkát is).

A KISZ-szervezetet az egyetemi tanácsban (az egyetem legmagasabb állami fóruma) három választott hallgató képviseli és a KISZ-bizottság titkára, a kari tanácsokban (amelyek az egyes karok legmagasabb állami fórumai) szintén három választott képviselő és a kari KISZ-titkár képviseli.

Milyen érdekvédelmi, képviseleti feladatok ellátását szolgálja ez a szervezet?

A tanulmányi képviseleti munka célja az, hogy a hallgatók (de éppígy a ta-

nárok, az egész egyetem) érdekeiben a tanulmányi és az oktató-nevelő munkának tartalmi és formai továbbfejlesztésében, magasabb színvonalra emelésében segítsen együttműködve az egyetemi párt-és állami szervekkel.

Ez az egyes szinteken természetesen más-más területen jelentkezik; a tanszéki képviselők a tanszék operatív mindennapi tevékenységéhez kapcsolódó kérdések, esetleg a hallgatókat érintő távolabbi tanszéki tervek megvitatásában vesznek részt, a hallgatóktól kapott információk, vélemények alapján.

Minden évben visszatérő feladata például a tanszéki képviselőknek az alapszervezetek által az oktatókról készített vélemények, az előadásokról, szemináriumokról írott értékelések összegyűjtése és a tanszékekre való eljuttatása

A kari és egyetemi tanácsokban a hallgatók már általánosabb, nagyobb időtávlatú az egész kart, illetve egyetemet érintő kérdések megvitatásában vesznek részt, a következő évi tantervek kidolgozásától kezdve az egyetemünkön lezajló oktatás-korszerűsítés távlati terveinek kidolgozásáig, egyetempolitikai kérdésektől a szervezeti kérdésekig mindazon problémák megtárgyalásában, amelyek közvetlenül, vagy közvetve, most vagy csak évek múlva érinteni fogják az egyetemi hallgatóság tanulmányi munkáját.

Persze a szintek nem válnak egymástól élesen, hanem egymásra épülnek, egymás munkáját segítik.

Az egyetemi és kari tanácsok 20-30 tagja közül csak 4 képviseli a diákokat.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy fölösleges a munkánk, úgys kisebbségben vagyunk. Ugyanis e fórumokon nem a szavazás a lényeg, hanem az üléseket előkészítő munka és az üléseken folyó vita, amelynek során általában ki szokott alakulni valamilyen közös álláspont, hiszen az elmon-

dottak értelmében oktatók és hallgatók közös problémáiról és érdekéről van szó.

A hallgatói képviselők feladata az, hogy a hallgatóság szempontjából világsítsák meg a problémákat, alaposan felkészülve fejtsék ki és védjék meg álláspontjukat.

Ha ez sikerül, akkor — tapasztalataink szerint — e fórumokon elfogadják véleményünket, súlya, befolyása van a KISZ-szervezet, a hallgatóság képviselőinek.

Ebből az is kiderül, hogy a képviseleti munkának csak az egyik, igaz, nélkülözhetetlen részét jelenti az egyetemi és kari tanácsban való részvétel. A másik és lényegesebb része az ülésekre való felkészülés, a hallgatói képviseleti tanácsokban, KISZ-vezetőségekben és magukban az alapszervezetekben végzett információs és véleménykerő, illetve azt feldolgozó munka, az oktatók, tanszékvezetők, más állami vezetők megkeresése a problémáinkkal a képviseleti munkáról való visszajelzés az alapszervezetek felé, egyszóval a képviseleti fórumokon kívül folyó tevékenység.

Sajnos egyetemünkön az a sajtós helyzet alakult ki, hogy

a képviseleti munka adta lehetőségekkel a meglévő szervezeti keretekkel mi magunk nem tudunk kölőn élni.

Bár összegytemi és kari szinten viszonylag folyamatos, eredményes munka folyik, de ezt megnehezíti, hatékonyságot csökkenti a tanszéki képviselők gyakran esetleges, akadozó tevékenysége és még inkább az, hogy a képviseleti munkára választott, vagy ezzel megbízott hallgatók meg lehetően elszigetelten dolgoznak a KISZ-szervezet egészétől, az alapszervezettől, nehékes az információáramlás, csak kevés embert lehet egyegy feladat elvégzésére, mozgósítani, kevesen vesznek a fáradságot problémáik megoldására, javaslatok, ötleteik kidolgozására, megoldására a képviselet útján, vagy esetleg más módon.

Tehát mindezekből — a tanszéki képviselők kiválasztásánál jelentkező problémák-

ból éppígy, mint az előbb említett információáramlási, problémafelvetési hiányosságokból az derül ki, hogy

— főleg az alapszervezetek — eléggé mellékes te- rületeként kezelik az érdekvédelmi-képviseleti munkát. Pedig ez egyike a legfontosabb munkaterületeknek az egyetemi KISZ-szervezet életében.

Hiszen egy felsőoktatási intézményben a KISZ-szervezet elsőrendű feladata az, hogy tagjai kommunista szakemberré válását elősegítse. Ez azt is jelenti, hogy miközben minden KISZ-tag alapvető kötelessége a tanulás, ehhez kapcsolódóan az egész egyetemi KISZ-szervezet egyik legfontosabb feladatává kell tenni — alapszervezeti szinten is — közvetlen környezetünk, az egyetem, illetve az egyetemen folyó tanulmányi és oktató-nevelő munka továbbfejlesztésében, javításában való részvételt, az aktuális problémák javaslatok felvetésétől, a minket érintő legáltalánosabb távlati tervek, javaslatok megvitatásáig, egyszóval

központi feladattá kell tenni ezt a tágabb értelemben vett tanulmányi érdekvédelmi-képviseleti tevékenységet.

Ez természetesen azt is jelentené, hogy a hallgatói képviseleti szervezet nem elszigetelt kidolgozója és végrehajtója lenne a munkájának, hanem a KISZ-szervezet egészében — mindenekelőtt az egyes alapszervezetekben — folyó tevékenység irányítója, feldolgozója, részben végrehajtója és képviselője lenne.

Ezek tehát a képviseleti munka problémái és feladatai. Megoldásuk, végrehajtásuk az egyetem új elsővesséire is vár, akik e munkába, amely

az aktív közéleti szereplés, a demokratizmusra nevelés, jogaink és kötelességeink vállalásának is jó iskolája,

már az egyetemre kerülésükor bekapcsolódhatnak, ugyanis a képviseleti rendszer — a tanszéki képviselők révén — már elsőben is működ-

Látható tehát, hogy jó tanulmányi eredmények mellett a megélhetés — ebbe a ruházatköltség is beleértendő — az alsóbb kategóriások esetében jelent nagyobb problémát, és fokozott otthoni ta-

mogatásra csak a III-IV. kategóriásoktól fölfelé van szükség. Mindent egybevetve, a tanulás az egyetemi évek alatt, ha olykor bizonyos lemondás árán is, de megfizethető.

Építőtáborok

Nemcsak a középiskolások, hanem sok egyetemista is munkával tölti nyári vakációjának néhány hetét.

Alkik szeretnek építőtáborozni, azok a tavalyi évben négy hazai tábor (a miskolci, a veszprémi, a pécsi és a salgótarjáni) közül választhattak. A hazaiak között három nemzetközi tábor volt, ahol a közgazdász egyetemisták portu-

gál, bolgár, lengyel fiatalokkal dolgoztak együtt.

Alkik a hazai építőtáborokban derekasan helytállnak, jelentkezhetnek külföldi táborozásra. Így dolgozhatnak az NDK-ban, Bulgáriában és a Szovjetunióban. Programjuk három hét munka, egy hét üdülés.

Várjuk az elsőők jelentkezését az építőtáborokba!

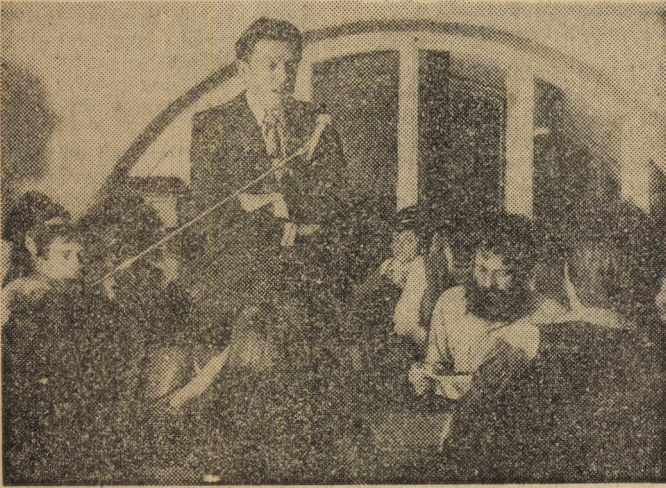
Az olvasóteremben

Amikor ezekhez az oldalakhoz értek, az olvasásban, jó és rossz emlékek felélednek. A KISZ-ről lesz szó. Hogy hogyan olvassátok azt hiszem attól függ, mit tartotok középiskolai tevékenységéről. De ne kezdjétek mindjárt ítélettel, előbb ismerkedjétek meg egyetemünk szervezetével!

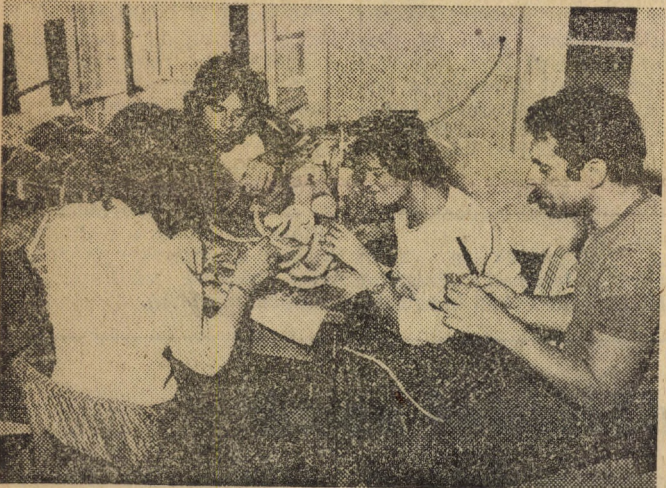
Nemcsak a címekben, az itteni írásokban is ritkán fordul elő ez a 4 betű: KISZ. Szó esik természetesen a szervezet felépítéséről, a funkciókról is, de legtöbbször mégis a klubról, lapunkról, az érdekvédelemről, a kollégiumokról fogtok megtudni. Mert mindezt ide tartozik, sőt az is, amiről helyhiány miatt nem írtunk bővebben: a Studium Generale, a marxista diákadadémia, a nemzetközi csoport stb. Nemcsak, hogy idetartoznak, hanem együtt alkotják egyetemünkön a KISZ-szervezetet.

És a KISZ-tagok? Ok azok, akik a középiskolákban politikai köröket vezetnek, intézik a kollégiumi ügyeket, szervezik a kapcsolatainkat külföldi szervezetekkel, társadalmi ösztöndíjakról, és segélyekről határoznak, segítik külföldi hallgatóinkat — de ne is folytassuk tovább.

Próbáljuk körbejárni azt a birodalmat, amit egyszerűen KISZ címszó alatt szoktak dicsérni, vagy szidni. Reméljük, elértük azt, ha ítéletet fogtok mondani, gondoltok arra, hogy ez a sokféle feladat éppúgy, mint szinte mindannyian — ítéletek részesülhetnek.

A klub egyik legnépszerűbb rendezvénye a Polvax. Vendégeként Rác Pál külügyi államtitkár

Kollégiumi csendélet

Mozgalmi élet a KÖZGÁZ-on

A SZERVEZETI FELÉPÍTÉSNEK az a célja és a szervezési munkának az a feladata, hogy a szervezet működéséhez a lehető legjobb feltételeket biztosítsa. E feladatokat végsősoron az alapszervezetekben kell megvalósítanunk, mégpedig olyan létszámú alapszervezetekben, ahol lehetőség van arra, hogy az alapszervezet egésze közös munkát végezzen, ismerjék meg egymás jó és rossz oldalát, hogy együtt dolgozzanak közös céljaikért. Eppen ezért nem mindegy, hogy hány fő van az alapszervezetben. Úgy véljük, hogy ezeknek a feladatoknak a megoldására úgynevezett „kis” alapszervezeteket (15–20 fő) célszerű kialakítani. (A KISZ KB határozata értelmében az alapszervezeteket fel kell bontani ilyenekre. Nálunk már régen ilyen alapszervezetekben végzünk a munkát.)

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az egyetem oktatási felépítése lehetőséget ad erre, hiszen egy-egy állami csoport is körülbelül ilyen létszámú. Ugyanakkor nagy nehézséget okoz, hogy a szakosodás miatt ezek a csoportok újra felbomlanak. Ez megnehezíti azt, hogy valóságos közösséggé váljanak.

Egyetemünk több mint kétezer hallgatója és KISZ-tag oktatója, valamint 120 dolgozója alapszervezetekben dolgozik.

A HALLGATÓI ÉS OKTATÓI ALAPSZERVEZETEK KÖZVELENI IRÁNYÍTÁSÁT öt KISZ-vezetőség végzi. Az I. évfolyam, a három kar és az oktatók alapszervezeit összefogó vezetőségek 9–11 tagúak (kivéve az oktatóit, amely öt tagú). Ezekben a vezetőségekben — a KB határozata értelmében — az egyes szakok titkárai tagként vesznek részt. Természetesen ez csak a kari vezetőségekre vonatkozik, hiszen csak ott vannak szakok, az I. évfolyam még nem szakosodott.

Az egyetemi KISZ-munka irányítását két küldöttterület között tizenegy tagú KISZ-bizottság végzi.

Természetesen a KISZ-bizottságban is helyet kapnak a kari vezetőségek titkárai. Az

I. évfolyam és az oktatói KISZ-szervezet titkára által meghívott a bizottsági üléseken. Egyetemi küldöttterületet évente legalább egyszer kellene tartani. A küldöttek mandátuma az év során megmarad, s így a küldöttterület bármikor összehívható. Ezzel is segítheti, ellenőrizheti az új bizottság munkáját, megszabja egyetemünk KISZ-szervezetének irányvonalát.

NEM FOGLALKOZTUNK MEG az egyetem KISZ-szervezetének horizontális felépítésével. Ide tulajdonképpen a különböző szakbizottságok tartoznak. Az a véleményünk, hogy a KISZ-munka gyújtópontja az alapszervezet. Azt szeretnénk elérni, hogy mindenki végezzen munkát az alapszervezetében, vállalásokat itt kell tenni, a vállalást az alapszervezet fogadja el, itt értékeli a tagok munkáját, itt ismerik legjobban egész tevékenységét, az egész embert. Az alapszervezet azonban nem képes speciális területek ellátására, mindenki egyéni érdeklődésének munkát sem tud folyamatosan adni. Ez a lehetőség és egyben szükségesség hozta létre a szakbizottságokat. Ilyen szakbizottságok: a Studium Generale, a Szakmunkástanulói Intézeteket Patronáló Szakbizottság, a Marxista Diákadadémia, hogy csak néhányat említsék. Egyikről-másikról biztosan hallottatok már, hiszen a stúdium, az MDA és a KPVCs is középiskolásokkal foglalkozik. A szakbizottságok tevékenysége nagyon fontos. Munkájukkal kiemelt társadalmi és politikai feladatokat látnak el, melyekkel a budapesti és az országos KISZ-életben is szerepet játszanak. A lényeg az, hogy biztosan talál mindenki kedvére valót, s itt hasznos munkát tud végezni.

Sok mindenről nem esett szó e rövid ismertetésben. Reméljük azonban, hogy a többi cikk segítségével sikerült képet kialakítani egyetemünk KISZ-szervezetéről. Aki még többet is szeretne tudni, annak nagyon szívesen válaszolunk, akár levélben.

Kollégiumaink

Az egyetem hallgatóinak több mint a fele vidéki. Az egyetem igyekszik valamennyiüknek kollégiumi elhelyezést biztosítani. Négy kollégiumunk van, amelyekben közel kilencszáz hallgató lakik.

Az első évfolyam hallgatóit a törökbalinti kollégiumban helyezik el, négyágyas szobákban. Az évfolyam KISZ-vezetése, a kollégium diákbizottsága és nevelői, a szakkollégium patronálása az utóbbi években jó szakmai-kulturális-politikai rendezvényeket, aktív közösségi életet teremtett. A tanulás feltételeit biztosították; az első kollégisták együttese (a tananyag ekkor még azonos) a gyakori konzultációs lehetőségek igazi diáklétkört teremtenek. Az épület melletti sportpályákon szinte mindenféle sportolásra lehetőség nyílik.

Az első év után a hallgatókat a budapesti Veres Pálné utcai, illetve a Makarenkó utcai kollégiumba helyezik át. Mindkét kollégium megfelelően felszerelt, a Makarenkó utcai épületben található a korszerű eszközökkel felszerelt Nyelvi Intézet, valamint a nagy hagyományokkal rendelkező Pince Klub.

Az utolsó költözködéskor második év után kerül sor, akkor már a 400 személyes, modern Kinizsi utcai kollégiumba. A két hétemeletes blokk minden emeletén 29 ember lakik, kétszemélyes szobákban. Valamennyi emelethez külön mosdó, fürdőszoba és konyha tartozik. A kollégiumnak komoly könyvtára, olvasóklubja, tévészobája, korszerű tornaterme és pinceklubja van.

A kollégiumi életet azonban nemcsak az elhelyezkedés körülményei határozzák meg. Az egységes szervezeti rendszerben az egyetemi vezetés tölti be az irányító szerepet. A kollégiumok belső irányítása kettős. Egyrészt választott igazgató és két-három nevelőtanár, másrészt diákbizottság dolgozik mindenütt. A megalakuláskor a kollégium lakógyűlése választja meg a DB-t és a nevelőtanárokat.

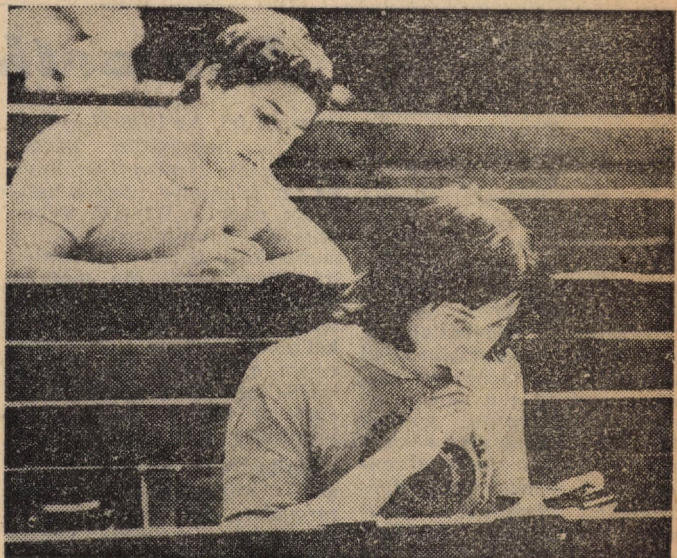
Minden szervezeti, felvételi és fegyelmi ügyben ez a testület dönt. A kollégisták alapközfizetését képeznek, szakok, érdeklődési kör, szobaközösség alapján. Az alapközfizetés részt vállal a kollégium egészségének tevékenységéből, évenként értékeli tagjainak tanulmányi és fegyelmi helyzetét, főbb munkaterületeit a hallgatók igényei, az alapközfizetés érdeklődése határozza meg. Kötetlen formájú KISZ-szervezetek, melyeknek munkáját nem a rendezvények száma, hanem minősége jellemzi. Az alapközfizetés küldöttjei döntenek azokban az ügyekben, amelyek valamennyi kollégiumi tagot érintenek.

Egy lehetőség az újságírás

A III. emelet egyik szobájában a déli órákban a legnagyobb a forgalom. Lányok és fiúk jönnek. Kezük még a kilencsen és már olvassák az ajtó belső oldalára tűzött üzeneteket, felhívásokat. Ez az ajtóújság, a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségének legújabb híreivel. A szobában beszélgetők, vitatkozók. Van, aki a kéziratát javítja, újságokat olvas, vagy éppen tanácsot kér az írással kapcsolatban, és nem tudja, kihez forduljon.

A munkatársak jórészt hallgatók, a lapnak mindössze három hivatásos újságíró munkatársa van. Évente változnak az arcok, elsőévesek jönnek, negyed-ötödévesek búcsúznak az újságtól. Minden évben elmennek azok, akik már megismerkedtek az újságírással és átadják helyüket az elsőéveseknek. A végzősök közül legálább hárman-négyen kerülnek nagy napilapokhoz. Csupán látszólag véletlen, hogy a Közgazdaságtudományi Egyetemen ennyien választják szakmájuk mellé vagy helyette az újságírást. Magyarazatot nem a nálunk véletlenül felbukkanó sok újságíró-tehetség, hanem az itt töltött évek adnak. Mindaz, amit az első naptól kezdve tanulunk, szinte egyetlen probléma köré sűrítendő: társadalmi-gazdasági kérdések miértjeinek megválaszolása.

Ez pedig mai újságírásunk iratlan alapszabálya. Avar János vagy Gubcsi Lajos kommentárját hallgatva a televízióban, Szecskó Tamást a rádióban, vagy Varga György cikkeket olvasva a Figyelőben, találó megállapításainknál, velős magyarázatuknál gyakran jegyzik meg a volt kollégák: „látszik, hogy közgazdászok”. Ok már nagy nevek, „befutottak”, de mellettük az 1–2 éve végzetek ismerős aláírásával is jelennek meg cikkek a Népszabadságban, a Magyar Nemzetben, Népszavában, Világgazdaságban, Magyar Hírlapban. Néhány éve még ők is félszegen léptek be az ajtón, megírták első cikküket, vitatkoztak rajta és átjavították. A lehetőség, hogy megjelenhessen, az egyetemen belül várt rájuk. Ma egy jóval nagyobb szerkesztőségben bontják fel kéthetenként a Közgazdász friss példányait.

Elmélyült dolgozatírás közben

Kedves ismeretlen felvételiző!

Nem ismerlek,

nem tudom a neved, nem tudom, melyik iskolából jöttél, de egy már bizonyos, a mi egyetemünkön szeretnél továbbtanulni. Bizonyára érdekel, hogy mi is vár rád a felvételi vizsgán, mit kell tudnod, hogyan érdemes felkészülnöd. Azt szeretném, ha valamit tudnál majd hasznosítani azokból a tapasztalatokból, melyeket a felvételi bizottság munkájában, illetve a középiskolásokkal való foglalkozások idején szereztem.

Legcélszerűbb lesz, ha végigmegyünk a felvételi tárgyakon.

Matematika

1. A felvételi anyag mindenkinek, tehát a közgazdasági szakközépiskolásoknak is, egységes. Következésképpen részükről nem fogadható el az a kifogás, hogy kevesebbet tanultak matematikából, mint a gimnazisták.

2. A „felvételi tájékoztató a felsőoktatási intézményekről” című, évente megjelenő kiadvány tartalmazza az egyes felvételi tárgyak pontos tematikáját, így a matematikáét is. Célszerű ennek a tematikának az ismeretében készülni a felvételi vizsgára.

3. A sikeres felkészüléshez ajánlható Denkinger Géza „Matematika” című segédkönyve, továbbá azok a könyvek, amelyek az előző évek felvételi példáit, illetve azokhoz hasonló feladatokat mutatnak be. (Például: Lukács Ernőné—Rábai Imre: Feladatok és megoldások.)

4. Felhívjuk a figyelmetek arra, hogy matematikából a felvételin szóbeli vizsgát is kell tenni.

Történelem

1. Egyetemünk jellegéből adódóan a gazdasági-társadalmi vonatkozások kiemelése elsődleges fontosságú.

2. Általános tapasztalat, hogy a történelem-tananyag legfontosabb részét, a legújabb kor történelmét, nagyon hiányosan ismerik a felvételizők.

3. A felkészülés legfontosabb részét a történelmi események elemző, logikai megközelítése adja.

4. Az ok-okozati összefüggések mellett természetesen az eseménytörténeti rész ismerete is fontos, de próbálj különbséget tenni alapvető és elhanyagolható jelenségek között. Az utóbbiak ismerete csak a szélesebb körű általános tájékozottságot bizonyítja, de nem pótolja az elvi összefüggések ismeretét.

5. Ne ess abba a hibába, hogy tények helyett számokat magolgsz be, s ezzel terheled a felvételi bizottságot is! A történelem eseményeinek érzelmi megközelítése nem számít hibának, sőt a pártosság elengedhetetlen követelmény, túlzásba vinni azonban nem szükséges.

Politikai gazdaságtan

1. Elsődleges fontosságú annak megértése, hogy be-magolt, mechanikusan átvett ismeretekkel boldogulni a felvételi vizsgán nem lehet. Döntő szempont a lényegi összefüggések biztos ismerete, az alapfogalmak pontos és precíz kezelése.

2. A logikus gondolkodás bizonyítására, a gondolkodató összefüggésekben való jártasság kipróbálására igen alkalmas a termelékenység vagy a vásárlóerő változásait követő helyzetek elemzése.

3. Az előbb elmondottak alátámasztására nézzünk meg néhányat a szóbelin előforduló kérdések közül:

a) Mi az oka az áru két sajátosságának? b) Hogyan függ össze az ártermelés létezésének feltételeivel az ártermelő munka kettős jellege? c) Mikor állhat elő az eset, hogy a nominálbér emelkedik és a reálbér csökken? ... stb.

Remélem, ezzel a néhány gondolattal sikerült némi segítséget nyújtanom felvételi vizsgádoz.

Egy negyedéves

Egyetemünk

A pénzügyi képzés célja és rendszere

A PÉNZÜGYI KÉPZÉST a népgazdaság mindenkor igényeinek megfelelően alakítjuk ki, illetve fejlesztjük tovább. Az oktatás rendszerének kiépítése során abból indulunk ki, hogy a pénzügyek a termelési eszközök társadalmi tulajdonán alapuló gazdaságban a mozgások és pénzkapcsolatok összességét foglalják magukba. A szocialista gazdaságban a pénzügyek körébe tartozik a pénz forgalombahozatala (ki-bocsátása, termelése), mozgása, leülepedése a népgazdaság különböző területein, a pénz alapok létrehozása és felhasználása, majd a pénznek a forgalomból való kilépése (létezésének megszűnése).

A gazdaságirányítás adott rendszeréből következően a pénzügyek funkciója: a gazdasági élet által meghatározott céloknak megfelelő szabályozás; a gazdasági folyamatoknak pénzfolyamatokon keresztül történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzések alapján újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei pénzügyi eszközök, ugyanakkor a gazdasági egységek szintjén hozott minden döntés valamilyen formában pénzügyi döntést is jelent és pénzügyi következményekkel jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden területén megtalálható és a terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makroökonómiai (tehát csak egyetlen gazdasági egységre vonatkozó) tevékenység.

Nem kell külön hangsúlyozni, hogy a két szféra kölcsönös összefüggései nyilvánvalóak, hiszen a makroökonómia szintjén hozott minden döntés az egyes gazdasági egységek tevékenységét, gazdasági döntéseit befolyásolja az egyes gazdasági egységek elszigetelt döntései viszont (szándékolt vagy nem szándékolt) népgazdasági hatásokkal járnak. Ezért fontosnak tartjuk, hogy a pénzügyszakos hallgató egyaránt járta legyen mikro- és makroszintű problémák elemzésében.

A MINDEN PÉNZÜGYI szakos hallgatónak kötelező pénzügyi főtárgyunk neve: „Pénzügytan”. Ez tartalmazza:

— A pénzügyrendszer történeti áttekintését a modern gazdaság pénzügyrendszerét, külön kiemelve a szocialista pénzügyelméletet és a devizafolyamelméletet; továbbá az arany szerepének alakulását a klasszikus kapitalizmus korától napjainkig: „Pénzügyelmélet” — féléves kurzus.

— A vállalati döntések körét meghatározó pénzügyi szabályozók rendszerének összefoglaló leírását, valamint olyan módszerek ismertetését, amelyek segítik a helyi vállalati jövedelempolitika, bérpolitika, árpolitika, beruházási politika stb. kialakítását; „Vállalati pénzügyek” — féléves kurzus.

— A hitel-, a pénz- és de-

vizaforgalom a bankügy elméletének ismertetését, valamint annak összefoglalását, hogy milyen szempontok figyelembevételével célszerű a monetáris politikát kialakítani és milyen eszközökkel valósítható meg: „Pénzforgalom és hitel” — éves kurzus.

körének vagy már kiválasztott életpályájának megfelelő szakterületen szerez speciális képzettséget. Hallgatóink egyaránt választhatnak nem pénzügyi jellegű „blokkokat”, és pénzügyi jellegűeket; az utóbbiak között lesznek előreláthatólag a következők:

A blokkokon kívül alternatív pénzügyi tárgyként hallgatóink a következőket választhatják: „Az egyensúly szabályozásának egyes kérdései”, „Biztosítástudomány”, „Tökés vállalatok pénzügye”.

A hallgatók a választott alternatív blokkokkal összhangban választják meg szakszemináriumi témájukat is, amelyből — a szakszeminárium vezetőjének irányítása alatt — diplomadolgozatot készítenek.

A pénzügy szakon végzetel elhelyezkedhetnek a pénzügyi apparátuson belül (Pénzügyminisztérium, Magyar Nemzeti Bank stb.), illetve a tanácsok és vállalatok közgazdasági, pénzügyi, beruházási stb. osztályain.

Feszült figyelem az előadóteremben

— Az állami pénzügyek elméletének ismertetését, a költségvetési rendszer leírását, valamint a költségvetési döntések körének és eszközeinek összefoglalását: „Költségvetés gazdaságtana” — féléves kurzus.

— A gazdaság- és pénzügypolitika célrendszerének kialakítását meghatározó szempontok leírását, a célok elérését biztosító hitel-, költségvetési és devizapolitikai eszközök egymással harmonizáló rendszerének összefoglalását: „Pénz- és pénzügyi politika” — féléves kurzus.

— A fentiekben kívül hallgatóink még a „Vállalati árpolitika”, „Pénzügyi döntések”, „Pénzügyi jog”, „Beruházási politika”, „Pénzügyi matematika”, valamint „Pénzügyi információrendszer” elnevezésű kötelező tárgyakat hallgatják (valamennyi egyféléves).

Ezenkívül az egyetemi oktatás továbbfejlesztésének már elfogadott irányelvei szerint valamennyi hallgatónk „alternatív blokkokat” és alternatív tárgyakat választhat.

A TÖBB TÁRGYBÓL összevont alternatív blokk választásával a hallgatók valamely, speciális érdeklődési

„Népgazdasági ágak pénzügyei”, „Költségvetési ágazatok pénzügyei”, „Bankpolitika és bankműveletek”.

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Pénzügy szak, képzési idő: 8 félév

Tanárképző szak, képzési idő: 10 félév

Tervgazdasági szak, képzési idő: 9 félév

IPARI KAR

Ipari tervező-szervező szak, képzési idő: 8 félév

Közlekedési-szállítási szak, képzési idő: 8 félév

Mezőgazdasági szak, képzési idő: 8 félév

KERESKEDELMI KAR

Áruforgalmi szak, képzési idő: 8 félév

Külgazdasági szak, képzési idő: 9 félév

Nemzetközi kapcsolatok szak, képzési idő: 9 félév

Közlekedés-szállítási szak

Alapvető cél a szállítási igények kielégítése.

A minőségi követelmények fokozatos emelésével. Ez feltételezi a közlekedési rendszer korszerűsítését, a közlekedési ágazatok közti munkamegosztás javítását, modern szállítási technológiák alkalmazását, az eszköz- és munkaerő-gazdálkodás színvonalának emelését, s mindezen keresztül a közlekedés népgazdasági szintű hatékonyságának növelését.

A növekvő gazdasági követelményeknek a vállalatok is csak úgy tudnak megfelelni, ha minél több magasan kvalifikált gazdasági szakemberrel rendelkeznek. A korábbinál lényegesen magasabb kö-

vetelményeket támasztó gazdasági munka tehát fokozott igényt támaszt a szakemberképzés felé is. Ennek megfelelően a közlekedési szakon olyan közgazdászok képzése folyik, akik egyrészt mélyreható ismeretekkel rendelkeznek a közlekedés gazdasági tevékenységének egyes funkcionális területein (állészköz-gazdálkodás, fejlesztés, munkaerő-gazdálkodás, tervezés, árpolitika, szervezés stb.), másrészt pedig jól ismerik a közlekedési alágazatok (vasút, gépjárműközlekedés, hajózás, légi közlekedés, városi közlekedés, szállítmányozás) főbb közgazdasági kérdéseit is.

Mindez tükröződik a tantárgystruktúrában is, ahol a szakmai alaptárgyak mellett az alternatív tárgyakon és szakszemináriumokon keresztül lehetőség nyílik speciális szakmai problémák tanulmányozására is. A felsőbb évfolyamokon a hallgatók egy ré-

szé vállalati, másik része pedig makro- és ágazati szintű kérdésekkel foglalkozik részletesebben.

Tekintettel arra, hogy a közlekedés igen jelentős nemzetközi — devizakereskedés — tevékenység is végez, s mint ilyen, részt vesz az ország fizetési mérlegének javításában, egyre nagyobb igények jelentkeznek

magas szintű nyelvtudással

rendelkező közgazdászok iránt.

Ezen igények kielégítése érdekében a szakon jelentős nyelvi képzés folyik, s a hallgatók a képzés befejezéséig legalább egy nyelvből — az állami nyelvvizsgálattal egyenértékű — nyelvi szigorlatot tesznek.

A végzett hallgatók elhelyezkedési lehetősége igen széles körű.

A nemzetközi szakos képzés felelős tanszéke a nemzetközi kapcsolatok tanszék. Ez a tanszék a Közgazdaságtudományi Egyetem keretében működik a Külgazdaságtudományi tanszék védelmében. A nemzetközi szakos oktatás célja, hogy országunk nemzetközi kapcsolatainak területére, vagyis a Külgazdaságtudományi és az egyéb minisztériumok, főhatóságok, tömegszervezetek, nagyvállalatok, nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményeink számára, valamint a sajtó- és egyéb tájékoztatói szervek (MTI, TV, Rádió stb.) részére magas fokú nyelvtudással rendelkező, a nemzetközi jogi és történelmi kérdésekben járatos, a nemzetközi politikai-gazdasági kérdéseket elemezni tudó közgazdászokat képezzünk.

A cél érdekében a szakra évente átlagosan 30 hallgatót

Nemzetközi szak

veszünk fel. Az 1976/77-es tanévtől a nemzetközi képzés szakágazati rendszerben folyt. Ez azt jelentette, hogy a hallgatók csak a III-IV. évben végezték tanulmányaikat a nemzetközi tanszék közvetlen irányítása alatt. Ma már az oktatás szakrendszerben történik. Ennek megfelelően a hallgatók már az I. évfolyam végén a nemzetközi szakra specializálódnak, s már a II. évtől a nemzetközi tanszék irányítása alatt dolgoznak.

Hallgatóink egyrészt általános közgazdasági-ideológiai tárgyakat hallgatnak, ezek a következők: politikai gazdaságtan, dialektikus és történelmi materializmus, népgazdaság tervezése és irányítása, matematika, világgazdaságtan, általános statisztika, általános

földrajz, közgazdasági elméletek története, tudományos szocializmus, külkereskedelem gazdaságtana, külkereskedelem-statisztika, külkereskedelem-technika, polgárjog, államjog.

A tantárgyak másik csoportját a nemzetközi tanszék által oktatott szaktantárgyak képezik: egyetemes diplomáciatörténet, magyar diplomáciatörténet, aktuális külpolitika, nemzetközi közjog, nemzetközi magánjog, kulturális ismeretek, nemzetközi tájékoztatás és propaganda, nemzetközi összehasonlító államjog, nemzetközi szervezetek, protokolláris ismeretek, konzuli ismeretek.

A tantárgyak harmadik csoportját az idegen nyelvek képezik. Az oktatás időtartama

alatt legalább két idegen nyelvet kell magas színvonalon elsajátítani (orosz és egy nyugati nyelv), újabban — harmadik nyelvként — nagy súllyal szorgalmazzuk a környező kisebb szocialista országok nyelveinek tanulását is (lengyel, szerb-horvát, bolgár, román stb.).

A képzés iránti társadalmi igényt jelzi, hogy az évente beérkező állásigények átlag kétszeresen meghaladják a végzősök számát.

★

A szakra a tanulásban szorgalmas, politikai, emberi magatartásukban kifogástalan hallgatók nyerhetnek felvételt. Tekintettel a később végzendő munka jellegére, a szakra elsősorban fiúk felvétele célszerű, az eddigi tapasztalatok szerint azonban az itt végzett lányok is jól megtalálják helyüket végzésük után.

Új típusú tanárképzés

Az egyetem átfogó reformjával párhuzamosan kidolgoztuk a tanárképzés szükségesnek bizonyult átalakítását is. Az egyetem előterjesztése alapján az Országos Oktatási Tanács 1975-ben hozott határozata szerint az 1976/77. tanévtől kezdődően három tagozaton történik felvétel a tanári szakon, már az első évtől kezdődően a következő szakirányokba:

A) elméleti (ideiglenesen társadalomtudományinak nevezett) tagozat, B) információelméleti és feldolgozási tagozat, C) kémiai-áruismereti tagozat.

A középiskolai oktatás újjá felmerült követelményeinek megfelelően arra törekszik a képzés említett reformja, hogy a közgazdasági tudomány szélesebb területén átfogó elméleti ismeretekkel felvértezett, egyidejűleg pedig valamely részterületen alaposabb szakmai és módszertani ismeretekkel rendelkező tanárokat képezzünk. Ezt a kötelező és szabadon választandó tantárgyak célszerű kombinálásával érjük el. Ezért a képzésben nagy szerepet játszanak az alternatív tantárgyak.

A képzés ideje — a többi tudományegyetemen folyó tanárképzéshez hasonlóan — öt év. Ezt az indokolja, hogy a tanárjelöltek az utolsó évben két féléven keresztül lényegében már a gyakorlati iskolában végzik nevelési-oktatási gyakorlatukat (heti 14 órában), s az első évtől kezdődően gyakorlati kapcsolatot tartanak fenn pedagógiai tanulmányokkal kapcsolatban a szakközépiskolásokkal. Megfigyeléseket, vizsgáldásokat végeznek, és segítik az iskolák tanulóközösségének munkáját.

A beiskolázás a tanári szakra a felvételi vizsgákon már az első évben megtörté-

nik. Természetesen módot ad az egyetem arra is, hogy — megfelelő különbözőzeti vizsga letétele esetén — a későbbiek során is, de legkésőbb az ötödik félév elején azok is bekapcsolódhassanak a tanári szakra, akikben a felvételtől még nem érlelődött meg az elhatározás.

Az A- és B-tagozat hallgatóinak a képzés kizárólag a közgazdasági egyetemen folyik. A C-szakosok kémiai képzésében viszont együttműködnek az ELTE természettudományi karával.

Az e szakon végzett tanárokat számat tart minden olyan szakközép- és szakiskola, amelyben szükség van a kémia és az áruismeret oktatására.

Az A- és B-szakon végzett hallgatók zöme közgazdasági szakközépiskolákban, más részük pedig kereskedelmi és egyéb szakközépiskolákban nyer alkalmazást, a politikai gazdaságtan, a közgazdasági elmélet, a számvitel, statisztika, pénzügy stb. tanárként.

Örülünk, ha már az első évtől kezdve minél többen jelentkeznek a tanári szakokra, hiszen ma már nemcsak a középiskoláknak van szükségük pszichológiai és pedagógiaiailag jól képzett tanároknak, hanem a főiskolák és egyetemek is arra törekcsenek, hogy oktatóik kitűnő szakmai ismereteik mellett megfelelő, pedagógiai képzéssel is rendelkezzenek. Emellett világszerte folyamatban van a pedagógia kiterjedése terében és időben egyaránt. A pedagógia és pszichológia betört az üzemek, vállalatok kapuján is. A permanens művelődés körülményei között a pedagógiai képzés a vezetőképzés integráns részévé válik az élet minden területén.

Erre oda kell figyelni

Szervezeti felépítése

Ipari tervező-szervező szak

A magyar ipar gazdálkodó egységei, irányító, tervező, kutató intézményei, valamint az iparral kapcsolatos népgazdasági ágazatok, szervezetek, intézmények részére

Egyetemünk iparszakán

képezzük olyan közgazdákat, akik az oktatás során megszerzett ismeretek, készségek, képességek birtokában az ipari gyakorlati munkában, a gazdasági tevékenység tervező-irányító feladataiban és a tudományos munkában is meg tudják majd állni választott helyüket.

Minden összetett feladat sikeres megoldásának alapja a munka jó előkészítése, tervezése. Az iparvállalat tevékenysége igen bonyolult folyamat, a tervezésnek itt kiemelkedő fontossága van.

A vállalati tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeket és egyéb tényezőket elemezve, meg kell állapítani, hogy miből menynyt, milyen időszakra stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat minél nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen intézkedésekkel kell növelni a munka termelékenységét, milyen munkaerőre lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A tervezés központja

a vállalatoknál a terv- és üzemgazdasági osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja — a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggyártó, munkaügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikus mészaki osztályokon, mint a mészaki-fejlesztés, beruházás is szükség van a tervező közgazdászra, akinek feladata az új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervszámítások, elemzések elkészítése, a mészaki célkitűzések gazdasági ellenőrzése.

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezeti bonyolultsága egyre magasabb technikai felszereltségű, egyre nagyobb fokú szervezethez szükséges követel.

A szervező munka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik:

a munkaadótól a vezérigazgató asztaláig.

Központja az üzemszervezési osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bízik meg szervezési feladatok megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részlegek irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így például a termelésirányítási, programozó osztályokon, ahol a fő probléma a gyártás tervszerű irányítását biztosító gazdaságos programok tervezése, betartásuk szervezése, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás ésszerű megszervezése, valamint a vállalat jövedelmezőségét, valamint a dolgozók érdekeit optimálisan szolgáló anyagi érdekeltségi (bérezési, részesedési) rendszer érvényesítése. Ugyancsak gazdasági, szervezői képességre szükséges az anyaggyártó, értékesítési, számviteli stb. osztályokon, illetve egyes részlegekben, azok irányításában, munkájuk belső megszervezésében, az érdemi munkakörök egy részének ellátásában.

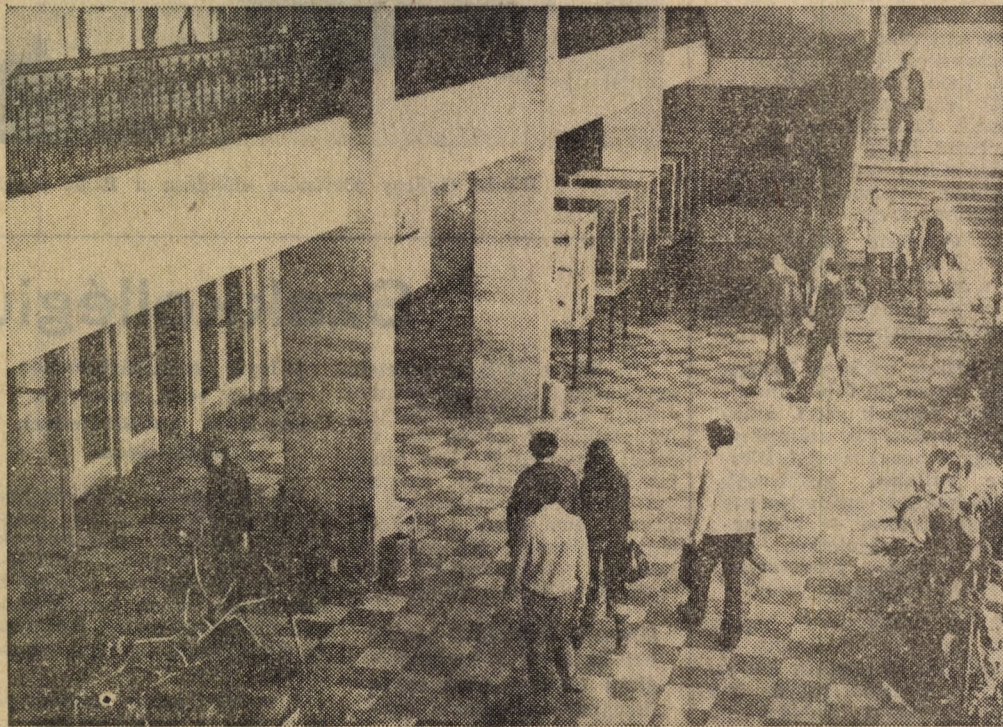
Mezőgazdasági szak

Az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősége megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatnia, a vevőket megkeresnie, a vevők megszerzése és

A mezőgazdasági szak a mezőgazdaságban folyó gazdálkodás ellátására készíti fel a hallgatóit. Mit jelent ez közelebről? Mindenekelőtt azt, hogy az általános közgazdasági műveltséget megalapozó, minden hallgató által tanult tan-

mékek ipari feldolgozása egyaránt fontos terület.

Az említett területekhez kapcsolódnak további közgazdasági szaktárgyak, a számvitel, a mérlegelmélet és természetesen a módszertani tárgyak is. Ez utóbbiak köréből

Egyetemünk kiegészítő épületében a Kinizsi utcában

megtartása érdekében korszerű propaganda-, tanácsadó, szervizfunkciókat megszerveznie és fenntartania.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat illetően, igen nagy. Az ipar szakon a képzés célja a tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azok gyakorlati felhasználására, célszerű alkalmazására való felkészülés. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó szakaszában a gyakorlati jellegű foglalkozások.

A képzés célja

Figyelembe kell venni azon- ban arra, hogy az egyetemi képzés ilyen módszere mellett, az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogy a végzős mérnökhallgató, vagy bármely más diplomás sem az.

Semmilyen oktatási intézmény nem vállalkozhat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat képezzen ki, akik a vállalati adottságok szerű ágazati skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak közvetlenül, további tanulás nélkül meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja az, hogy közgazdászokat képezzen ki, akik tudományos és gyakorlati ismereteket képesek bármely iparvállalatnál — az iparvállalat adottságait felismerve — alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani.

Alternatív blokkok

Az egyetemi oktatás jelenleg folyó korszerűsítése éppen ennek a követelménynek kíván megfelelni. A hallgatók úgynevezett blokkokba foglalt alternatív tantárgyakat választhatnak, amelyek speciális érdeklődésűeknek, vagy az általuk már kiválasztott vállalati funkcióknak megfelelő ismeretanyagot foglalják össze, és amelyekből ezeken a speciális területeken elmélyült tudást és feladatfelismerő, megoldó készségeket szerezhetnek.

tárgyak anyagához, azokkal a tudományos gazdasági és módszertani ismeretekkel csatlakoznak, amelyek a mezőgazdaság egészére, egyes ágazataira és vállalatokra jellemző fejlődési tendenciák irányítására és szervezésére adják meg a szakmai és politikai felkészültséget, a felsőfokú hozzáértést. Ez igen széles körű, tartalmában felettebb gazdag, jól rendszerezett agrárközgazdasági és módszertani ismeretanyag nyújtását követeli meg a tanárok és elsajátítását a diákok részéről, az oktatásban pedig gyümölcsöző, egymást kölcsönösen segítő együttműködésüket feltételezi.

Az egyetemi végzettségű agrárközgazdászok jól tudnia, hogy a mezőgazdaság társadalmilag megérett, és felismerte: mely gazdasági feltételek esetén változhatják meg a mezőgazdaság állami és termelőszövetkezeti vállalatai s egyéb termelőegységei sajátos feladataikat, az ember alkotható képességet mennyire használják ki. De még azt is, hogy a mezőgazdaság a népgazdaság többi gazdasági ágával egyre inkább elválasztott kapcsolatokban jelentkezik. Feloldásának igénye az iparban, a közlekedésben, a kereskedelemben és az államapparátusban, ha a mezőgazdaság is megfelel az utóbbiak által támasztott szükségletek kielégítésének.

Szocialista népgazdaságunk építésének mai és a ma belátható történelmi szakaszában a mezőgazdaságban, az ipari módszerű termelés megteremtése áll előtérben. Eme társadalmilag egyaránt grandiózus átalakulásban való cselekvő részvételre kell felkészítenünk mindazokat, akik az agrárközgazdasági pályát választják élethivatásul. Ez tükröződik képzésünk tantervi struktúrájában is.

A közgazdasági szaktárgyak közül a legnagyobb súlyt az oktatásban az „Agrárközgazdaságtan” és a „Mezőgazdasági vállalatok gazdaságtana” kapja. Az előbbi az alankategóriának, a fő gazdasági törvényeknek a szocialista mezőgazdaságban való érvényesülését adja. Az utóbbi pedig a gazdaságossági törvényszerűségeknek a vállalati gazdálkodásban való felhasználását tanítja, értve ezen a tervek kidolgozását, megvalósításának szervezését és a gazdálkodás elemzését is. Ezekhez a tantárgyakhoz közvetlenül kapcsolódik a „Mezőgazdaság ágazati kapcsolatainak gazdasági kérdései” című tananyag, amelyben a mezőgazdasági ipari termelőszervezetek való ellátása és mezőgazdasági ter-

különösen előtérben állnak a matematikai programozások, a szimulációs módszerek alkalmazása (a vállalati játékok) és nem utolsósorban az esettanulmányok is.

Az említett kötelezően tanulandó szakismereti tantárgyak mellett agrárközgazdasági szaktan elméleti és gazdaságpolitikai, tervezési és irányítási pénzügyi, munkaügyi, valamint technológiai ismeretek köréből — nyílik lehetőség egyéni érdeklődés, elhelyezkedési törekvés szerint választott stúdiumok felvételére.

Agrárközgazdász hallgatóink iránt rendkívül nagy az igény. Bárna mondhatjuk, hogy e tekintetben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakori, hogy ipari szakterületről komoly gyakorlati tapasztalatú közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének fő területe az agrárkomplexum termelési és forgalmi szférájában jelölhető meg. (Vagyis a mezőgazdasági termékek és mezőgazdasági gépek termelésében, felvásárlásában, elosztásában és forgalmazásában részt vevő termelőegységeknél.) Máris utat tört az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelőszervezeteket előállító és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat.

Az agrárkomplexumban, ez idő szerint, még nagyon kevés az agrárközgazdász. Még a termelőszövetkezetekben is épp csak hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult ez a folyamat és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy átfogó üzemezgazdasági csoportokat hozzanak létre.

Ez ideig a hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok mezőgazdasági és élelmiszerügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Még kevésbé a járási, a vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárterület tovább bővült. Előszörban itt is a mezőgazdaság, valamint az élelmiszeripar és a termelőszervezetek gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, viszonylag új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának a termelőszervezetek szövet-ségei.

Végzett hallgatóink javarésze 2-3 év múltán eléri a vidéki viszonylatban a vezető beosztást is.

Idegenforgalom, reklám

Áruforgalmi szak

Az áruforgalmi szak a komplex áruforgalmi tevékenység elemzésére, tervezésére, szervezésére és irányítására képez szakembereket.

Valamennyi hallgató számára követelmény a rugalmas, piacokponti szemlélet kialakítása, hiszen az áruforgalom lebonyolítása, szervezése — a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jól ismerő — operatív közgazdászokat igényel.

Ennek érdekében a képzési idő alatt (8 félév) hallgatóink az általános közgazdasági és módszertani tárgyak mellett — foglalkoznak az áruforgalom makro- és mikroszintű kérdéseivel. Így többek között a fogyasztás és az életszínvonal kapcsolatával a fogyasztás alakulását befolyásoló tényezők vizsgálatával, valamint

a fogyasztás hosszú távú tervezésével.

A hallgatók — ezen belül — foglalkozhatnak speciális kérdésekkel is. Az idegenforgalom, vendéglátás szövetkezeti kereskedelem, a reklám, kereskedelmünk komoly hagyományokkal rendelkező területét érintik.

Az áruforgalom belül speciális témák kutatására és elsajátítására a hallgatókkal való egyéni foglalkozás (szakszeminárium, tudományos diákkör) keretében kerül sor.

A végzett szakemberek mind a belkereskedelm, mind a népgazdaság más ágazataiban képesek az értékesítési feladatok ellátására és irányítására. Az elhelyezkedési lehetőségek jók, a meghirdetett állások átlagosan háromszorosan felülműlják a pályakezdő fiatalok számát.

Tervgazdasági szak

Tervgazdasági szak csak nappali tagozatos hallgatók számára indul, a képzési ideje 9 félév. E szak a 60-as évek elején beindított tervmatematika (később népgazdasági tervező-elemző) szak jogutódja.

A szak jellegét egyfelől a népgazdasági tervezés és elemzés elméleti gyakorlati és módszertani kérdéseire szorosán kapcsolódó általános közgazdasági, másfelől pedig az egyetem több szakához képest jelentősen több matematikai, közgazdasági-matematikai modellezési ismeretek határozzák meg.

A szak alapvető célja az, hogy az egyre tudományosabbá váló népgazdasági tervezés és elemzés legkülönbözőbb pótlású korszerű elméleti ismeretekkel felvértezett közgazdászokkal biztosítsa. A mészaki tudományos haladás követésében a matematika és számítástechnikai ismeretek az általános közgazdasági, de még inkább a tervezési-elem-

zési elméletben és gyakorlatban egyre nélkülözhetetlenebbé válnak. Ez indokolja a matematikai jellegű alapképzésre fektetett megkülönböztetett hangsúlyt.

A szakon belül a hallgatók érdeklődésüknek megfelelően meghatározott irányokba mélyíthetik el ismereteiket. Így például a hallgatók egy része a korszerű gazdasági-elemzési, egy másik része az optimális tervezési döntések, elméleti és gyakorlati modellelés körében kap átlagosnál mélyebb ismereteket. Más hallgatók a gazdasági irányítás és tervezés átfogó területére vonatkozó speciális ismereteknek kerülhetnek birtokába, ismét mások a számítástechnikai információelméleti kérdések specializáltá válhatnak.

A szakon végzetek népgazdasági szintű irányító szervezeteknél (OT, miniszteriumok és főhatóságok, nagyvállalatok) kutatóintézetekben és számítástechnikai pontokban helyezkednek el.

Külgazdasági szak

A kik a külgazdasági szakon kívánják folytatni és eredményesen befejezni egyetemi tanulmányaikat, egy sor sajátos követelménnyel találkozhatnak. Ezek lényege: fel kell készülniük rá, hogy a népgazdaság bármely területén, akár irányító szerveknél, képesek legyenek — a nemzetközi áruforgalom és pénzügyek alapvető kategóriáinak ismeretében — külgazdasági kapcsolatai realizálásával szolgáló feladatok megoldására.

E feladatok mind a hagyományos értelemben vett külkereskedelmi ügyletek, mind az újabb nemzetközi gazdasági együttműködési formák (konceptiók, közös vállalatok stb.) keretében jelentkezhetnek.

A hallgatóknak képessé kell válniuk a külgazdasági kapcsolatok intézményi és vállalati szintű feladatait teljes körű és elemző áttekintésére a döntés-előkészítés és végrehajtás különböző fázisaiban.

Fentiek miatt jól kell ismerüniük, hogy:

— a népgazdasági tervben megjelölt külgazdasági feladatok miként kapcsolódnak a hazai termelő-felhasználó vállalatok gazdálkodásához, — külkereskedelmi politikánk eszköztrendszerre hogyan mozdítja elő a népgazdasági és

vállalati érdekek összhangját, — továbbá partnereinkkel, mindenekelőtt a KGST-országokkal kötött államközi megállapodások, együttműködési és integrációs tervek valóra váltását.

A hallgatók a szak oktatási programjának megfelelően több alapozó, elméleti diszciplínákra épülő tárgy keretében (külkereskedelm gazdaságtana, külkereskedelm technika és szervezése, nemzetközi pénzügyek, külkereskedelmi vállalat gazdaságtan stb.) szerezhetik meg a szükséges ismereteket, amelyeket jelentős mértékben egészítenek ki a készségfejlesztési, problémamegoldó elméleti gyakorlati foglalkozások. Működnek továbbá olyan alternatív tárgyblokk kiválasztására, amely révén vagy makroirányítással vagy vállalatirányítással jellel szerzhetnek további speciális ismereteket.

A szak tantervében jelentős súllyal szerepel a nyelvtanítás. Az orosz mellett még egy másik választott fő nyelvből fejezhetők be államvizsga-minősítéssel a nyelvi tanulmányok.

A külgazdasági szakra főként azok jelentkeznek, akik egyaránt rendelkeznek gyakorlati szervezési, valamint kellő absztrakciós képességgel.

Számítástechnika

Kiscsoportos foglalkozáson

A kormány által 1971-ben elfogadott számítástechnikai központi fejlesztési program a számítástechnikai eszközök elterjesztésének — gyártásának jelentős mértékű meggyorsítását írja elő.

A program alapján az üzembeállításra kerülő elektronikus számológépek túlnyomó többsége vállalatoknál fog üzemelni és gazdasági feladatokat fog megoldani, hiszen az elektronikus számológépek egyik legtipikusabb és egyben legszélesebb alkalmazási lehetőségeit éppen a gazdasági alkalmazások képezik.

Mindazt jelent, hogy az elkövetkező években úrrá lesz a népgazdaság igénye a számítástechnikához értő közgazdászok iránt.

Ez az igény elsősorban nem az üzemeltetésre vonatkozóan lép fel (tehát nem olyan embereket kíván, akik alkalmassak arra, hogy működtessék az elektronikus számológépeket), hanem a felhasználókra vonatkozóan.

Olyan szakembereket igényel tehát, akik értelmes feladatokat tudnak adni a gépeknek, illetve a gépeket működtető programozóknak és a matematikusoknak.

Ha az elmondottakhoz hozzászólunk, hogy napjainkban is ezekből a szakemberekből van a legkevesebb (illetve, hogy már napjainkban is „hiánycikknek” számítanak a jól képzett felhasználók), akkor még inkább érzékeltünk a népgazdaság ilyen irányú elvárásának súlyát.

Mindenek felismerése tette szükségessé, hogy a magyarországi felsőoktatási intézetekben — így a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen is — a korábbinál átfogóbb és mélyrehatóbb számítástechnikai képzés induljon.

A felhasználói ismereteket nyújtó, átfogó számítástechnikai képzés az 1971/72-es tanulmányi évben indult meg.

A képzés tulajdonképpen két, szervesen egymásra épülő részből áll. Az első rész az

alapképzés, amelyben minden hallgató részesül.

Tematikailag három tárgyból áll: Bevezetés a számítástechnikába, FORTRAN, az informatika alapjai.

A bevezető során a hallgatók megismerkednek az elektronikus számítógépek felépítésével, működési elvével, a programozás alapjaival. A gyakorlatokon az algoritmikus gondolkodásmód alapjait sajátítják el.

A FORTRAN-programozási nyelv tanulásakor még módjuk nyílik a hallgatóknak arra is, hogy a saját készítésű programjaikat kipróbálhassák elektronikus számológépen.

A jobb felkészültségű diákok saját feladatokat is gépre vihetnek. Az informatika alapjai című tárgy előadásain az elektronikus számítógép és a gazdaság kapcsolatával ismerkedhetnek meg.

Az egyetemi számítástechnikai képzés második szakasza a speciális képzés, mely az alternatív blokkok és tárgyak keretében történik.

A képzés során a hallgatók olyan további ismeretekre tesznek szert, amelyek biztosítják számukra, hogy a népgazdasági, illetve vállalati problémák elektronikus számológépes megoldásában — közgazdasági ismereteikre támaszkodva, hatékonyan részt tudjanak venni.

A fentiekben vázolt képzési rend hat éve kezdődött. Az elmúlt hat év alatt a képzést irányító Matematikai és Számítástudományi Intézet különös gondot fordított arra, hogy az új tárgyak bevezetése során fellépő problémákat megoldja. Így minden új évfolyam kiforrottabb tananyagot kap, s ez nagyban hozzájárul a képzés hatékonyságának növeléséhez.

Ránki György történész előadása a Rajk László Szakkollégiumban

Szakkollégium

1971-ben alakult az egyetem egyik legfiatalabb intézménye: a Rajk László Szakkollégium. Az alapítók két fő cél vezette: egy részről létre akartak hozni egy aktív, egészséges közösséget, másrésztől el akarták érni, hogy a közösség tagjai képesek legyenek az egyetemi munka mellett többfeladatokat is megoldani.

Olyan hallgatókból kerülhet ki tehát a szakkollégium tagsága, akik egyre magasabb színvonalú, egyre nagyobb követelményeket támasztó kötelező tanulmányaik mellett is vállalhatnak ilyen többletfeladatokat megoldására, s akik hozzájárulnak az igényes, színvonalas közösségi munkához is.

A szakkollégium programja színes és sokrétű. Legfontosabb feladat, hogy a tagok az egyetemi követelményeknek mind teljesebb kielégítése mellett öntevékenységgel a közösség erejének felhasználásával, s nem utolsósorban az egyetemi oktatók segítségével magasfokú szakmai műveltséget szerezzenek, mintegy kezdeti tudományos tevékenységet folytassanak.

A szakkollégium munkájába bekapcsolódó hallgatók kezdetben bevezető

jellegű szemináriumokon vesznek részt, természetesen ki-ki érdeklődésének megfelelően.

Az itt kapott orientáció hatékonyan segítheti elő, hogy később önállóan dolgozzanak fel egy-egy meghatározott témát a tudományos diákkörök keretében. Ehhez természetesen rendelkezésre áll számukra a megfelelő szakmai támogatás.

A szakkollégium tevékenységének egy másik oldala a gazdasági, politikai és kulturális kérdésekben való biztonságos eligazodás, műveltség fokozása. Ilyen céllal

rendszeresen tartanak vitákat, beszélgetéseket, előadásokat, a legkülönbözőbb kérdésekről. Ezek egy részére az illető szakterület kiemelkedőbb képviselőit is meghívják: a rendezvényeken politikusok, írók, művészek, s a tudományos és gyakorlati élet kiemelkedő személyiségei vettek és vesznek részt.

Lényeges hangsúlyozni, hogy a rendezvényeken az ismeretek szélesítésén túl igen fontos az aktív gondolkodás, a vitakészség fejlesztése.

A szakkollégium tagjai az első év végén történő önkéntes jelentkezés és beszélgetés útján kerültek be ide. A felvételtől való döntés teljes egészében a szakkollégium tagságának jogkörébe tartozik.

A felvételin a megfelelő (évfolyamátlag feletti) tanulmányi eredmény és pozitív közérdekű cselekvés vállalása mellett fontos szempont az is, hogy a tagok közé kerüljenek a szakkollégium munkája iránt érdeklődő tehetséges munkás-paraszt származású fiatalok.

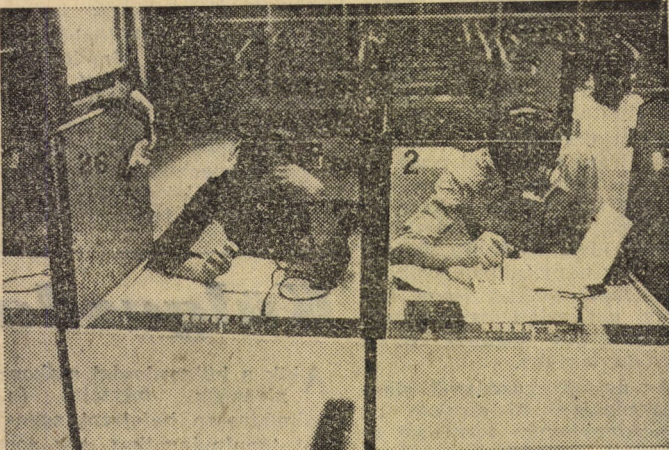
A szakkollégium — más egyetemi kollégiumokhoz — hasonlóan — a legszélesebb körű önkormányzat alapján működik.

Végezetül álljon itt a szakkollégium egyik tagjának véleménye: létünk, munkánk döntő eleme a közösség erejére támaszkodás. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy az állandó együttélés és együtt munkálkodás során a kirándulások, klubéletünk és közös kulturális megmozdulások segítségével olyan közösséget kovácsozjunk össze, ahol mindenki saját személyes ügyének tekint a közös sikert, s ugyanakkor az együttélés mindenkit személy szerint is előrevisz.

A Nyelvi Intézet

Egyetemünkön alapul, hogy a nyelvoktatás a közgazdászok képzés szerves része. S mikor a nyelvi laboratórium az érdemeinek megfelelő — előkelő — helyre került a szongalomb, a nyelvérzék, a tanári munka, a tankönyv és a többi elengedhetetlen kellék sorában, addigra az egyetemi Nyelvi Intézet is a technikai felszereltség tekintetében előkelő helyet foglalt el nemcsak az országban, hanem Közép-Európa hasonló jellegű intézményei között is.

Ami ebből a felszerelésből a diákok számára a legértékesebb, az az úgynevezett fonotéka és a hozzátartozó laboratóriumok. A fonotékából kölcsönözhető az egyes leckék magnószalagra vett szövegei, a hozzájuk tartozó gyakorlatokkal együtt. Az ember megkapja a szalagot, beül a passzív vagy aktív laborba, és ott annyiszor hallgatja meg az olvasható, ahányszor szükségesnek tartja. Az aktív laborban felveheti, s aztán visszahallgathatja saját választát, így ellenőrizheti, hogy milyen a kiejtése, jól válaszolt-e a gyakorlat kérdéseire. Vagyis, nagyszerű lehetőség kínálkozik a hallás utáni megértés gyakorlatára, az idegen nyelv gondolkodási logikájának elsajátítására, a kiej-

A nyelvi labor Cedamel termében

tés, s az intonáció fejlesztésére. A tananyagot kívül igényes irodalmi felvételek a „Catch The Words” sorozat slágerszöveg-magyarozatai és más érdekességek is (például Winston Churchill egy beszédének felvétele) is kölcsönözhető. Elkészült a „Magyarozom a jövőnköt” című tv-műsor mintájára egy orosz nyelvű rajzfilmsorozat.

Sokan csodászernek, egyedül üdvözítő módszernek hitték a magnetofonos stúdiós nyelvtanulást. Aztán a kijózanodás éveit következtek: kiderült, hogy a szavakat, a nyelvtant így is,

úgy is meg kell tanulni, a laboratórium csak segédeszköz lehet: de okosan, ügyesen használva a magnetofont: sokat segíthet.

A Nyelvi Intézet egy másik fontos központja egy 120 személyes előadóterem, ahol tolmácsberendezés, hangközvetítő berendezés, szinkrontolmácskabinkok, vetítő berendezések, írásvetítő készülék található, hogy csak a felszerelés leglényegesebb, legérdekesebb darabjait említsem.

A hallás utáni megértés együttes gyakorlására szolgál egy másik, ugyancsak korszerűen felszerelt 50 személyes terem.

A Nyelvi Intézet keretén belül három tanszék működik: az orosz nyelvi tanszék, a nyugati nyelvek tanszéke és az alkalmazott nyelvészeti-módszertani tanszék, ahol a tanárok az oktatás módszerének kutatásával, továbbfejlesztésével foglalkoznak.

A technikai feltételek tehát adottak. A tanárok is természetesen azon vannak, hogy minden diák a lehető legjobban elsajátítsa a szükséges ismereteket abból a nyelvből, amit tanul — legyen az angol vagy orosz, spanyol vagy francia. De minden segédeszköz csak akkor ér valamit, ha van mihez felhasználni. Ehhez a „mihez” azonban csak szorgalommal lehet hozzájutni.

Egy önképzési fórum — a TDK

Ahogy a középiskolában a tanulmányi versenyeken, úgy az egyetemen is lehetőséget nyílik önálló szakmai munka végzésére, pályaművek készítésére. Egy hosszabb lélegzetű dolgozatot mindenképpen kell írni — a diplomamunkát. Nem árt ebben egy kis gyakorlat, erre kényszerítenek az 5—10, sőt néhol 20 oldalas házi dolgozatok, s erre ad lehetőséget a tudományos diákkör (TDK)-munka.

Az elnevezés kicsit megtévesztő, hiszen az egyetemen kialakult sajátos gyakorlat következtében, ha valaki tudományos diákköröket keres, illet csak, elvéve talál. Vannak viszont szakkollégiumi szekciók, s vannak alkalmilag — egy-egy TDK-dolgozat megírására — összeállt csoportok, de, ha valaki dolgozatot akar írni, teljesen önállóan is nekiülhet. TDK-dolgozatot bármelyik alapozó (pl. filozófia, matematika) vagy szaktantárgyból (pl. az ágazati gazdaságtanok) lehet írni. A tanszéknek minden évben kifüggesztik a témajegyzéket, de ha valakinek úgy tartja kedve, más témát is választhat magának. A témavezető tanárt igénybe véve év közben folyamatosan lehet konzultálni.

Minden év tavaszán megrendezik az egyetemi TDK-konferenciát, ahova a pályaművek előzetes szelvéki és két opponens írásbeli véleményezése alapján kerülnek

és szekciónként kerülnek felolvasásra — vagyis minden résztvevő kiselőadást tart, amit kérdések, esetleg vita, majd a zsüri értékelése követ. A díjazott dolgozatok erkölcsi és anyagi elismerésben részesülnek, s továbbjutnak a két-évente megrendezésre kerülő országos TDK-konferenciára, ahol egyetemünk hallgatói elszokták vinni a pálmát a közgazdaságtudományi szekcióban.

Persze az ember nem TDK-frással kezd az egyetemet. De már az első év(ek) után ko-

moly eredményeket lehet elérni. A TDK-hoz jó iskolát jelenthetnek az alternatív tárgyak, a szakkollégiumi munka — s nagy lökést ad hozzá az évenként megrendezésre kerülő tóketábor, mindig az akkori leendő II. éveseknek, ahol a tőke tanulmányozása során lehet bevezetést nyerni a tudományos gondolkodás birodalmába. TDK-dolgozatot írni csak a szakkollégistáknak kötelező, de mindenkinek érdemes, aki jobban el akar mélyedni egy-egy témában.

Íme a tanár—diák viszony

Sport az egyetemen

Egyetemünk legnépszerűbb sportága a kosárlabda

Annak, aki középiskolás éveitől rendszeresen sportolt, az egyetemen sem kell attól félnie, hogy elcsúszni fog. A KSC (az egyetemi sportklubja) ugyanis tárt karokkal fogad minden jelentkezőt. A hét szakosztály mindegyikében jó szakmai felkészültségű, lelkes edzők várják őket. Az átigazolás csaknem automatikus — ami érthető, hiszen egy közgazdásnak a Közgazdában a helye. (Aki azonban úgy érzi, képességei alapján „mehetős” egyesületben is hely van — azt nem kényszerítik átigazolásra.) Segítségül annak eldöntéséhez, hogy érdemes-e a KSC-be jönni, megmutatjuk, milyen munka folyik az egyes szakosztályokban, milyen eredményeket érnek el a közgazdos sportolók, milyen lehetőségeik vannak az újoncoknak. (Egy közbevetés arról, hogy érdemes-e feltétlenül, mert minden csapatra jellemző a jó hangulat, és talán ez a legfontosabb).

Asztalitenisz

Hogya az ember hétköznapi este betéved az egyetem aulájába, könnyen azt hiheti, elszáradt. Ott azonban zöld asztalokat, s azokon pattogó, kicsi fehér labdákat lát. Az aulában edzést tartanak a ping-ponozóknak, és a legfontosabb a ping-ponozóknak.

Nem a legmagasabb osztályban versenyeznek, de az átlagos „nyári ping-ponozónál” jobban, sokkal jobban játszanak. Aki szereti ezt az érdekes, változatos játékot, annak köztük a helye. (Lustábbaknak egyik mérkőzésük közelről való megtekintését javasoljuk — nyakizomerősítés gyanánt.)

Cselgáncs

Üttörő, serdülő, ifjúsági sikerek; kiváló felnőtt eredmények. Mindez azt jelzi, hogy kiváló utánpótlás-nevelés folyik ebben a szakosztályban. De azért elkelne egy-két nagy darab judós is, hiszen a versenyeken nehézsúlyú versenyzőkre is szükség van. (Figyelmeztetés: akik az egyetemen a sport ellen szót emelnek, azokat összegyűjtjük, és bábu helyett átadják a szakosztálynak.)

Kézilabda

Ez a sport a középiskolákban nagyon népszerű. A csapat utánpótlása így mindig biztosítva van. Sajnos, a téli időszakban állandóak a teremproblémák, így a felkészülés sohasem zavartalan. Aki azonban szereti ezt a játékot, ezt is vállalja, hiszen a cél a

Budapest-bajnokságban való előbbrerukolás.

Kosárlabda

A Kínizsi utcai kollégium lakói a megmondható, milyen hatalmas csaták színhelye a kolesz tornaterme. Ők ugyanis gyakran buzdíják a kosarasokat. Még is van az eredménye! 1978-ban a lányok az NB II. bronzérmét szerezték meg, a fiúk ezüstérmesek lettek. Ez azt is jelenti, hogy az első csapatokba csak igazán jó képességű játékosok kerülhetnek be. Játéklehetőséget azonban sokkal többet kaphatnak, mert a különböző bajnokságokban számos csapat szerepel.

Röplabda

Egy-két éve a női csapat volt a legsikeresebb Közgazdás együttes. Nagy közönséget vonzó, jó játékkal az NB I. élcsoportjában tanyáztak. Aztán egy kis visszaesés következett; most megpróbálják visszazserezni régi babériáikat. Fontos lenne az utánpótlás — egy-két tehetséges lány egyetemistává válása könnyítene gondjaikon. A férfi röplabdások szerényebb célokért küzdenek, de nekik is jól jönne néhány újonnan igazolt egyetemista.

Tájékozódási futás

A legfiatalabb szakosztály hatalmas ütemben fejlődik. Már számolnak velük a hazai versenyeken; tartanak tőlük, s joggal. Egyre jobb eredményeket érnek el, ami céltudatos, ám könnyűnek egyáltalán nem nevezhető edzőmunkájuknak köszönhető. Minden érdeklődőt (s középiskolásokat is) szívesen fogadnak, s vezetik be a tájfutás rejtelmeibe, ismertetnek meg annak szépségeivel.

Természetjárás

Annak, aki nem akar futni, s megelégszik a gyaloglással okozta mérsékelt fáradtsággal, de szereti a természetet, s szívesen bízza magát tapasztalt túravezetőkre, azt javasoljuk, keresse meg az egyetem természetjáróit. Kéthetente túrázhat velük, az ország különböző vidékein. (Elsősorban természetesen a budai hegységben, a Pilisben, a Börzsönyben.)

Hát, ennyi... Ezenkívül lehet (sőt, két évig kell) járni tornabőrre, sportzsebreket kölcsönözni a kollégiumokban, uszodajegyeket kérni a testnevelési tanszéken, részt venni a kari egyetemi sportnapokon, elmenni a sítáborba — egyszerű megvanak a lehetőségei annak, hogy mindenki csak akar. Reméljük, egyre többen lesznek olyanok, akik sokat akarnak, akik tudják, hogy... — De ezt már annyiszor elmondták. Most csak annyit minden leendő közgazdásnak, hogy találkozzunk a sportpályákon!

Felkapott együttesünk a Neoprimitív

Szuperszombat, POLVAX, Jazz-klub, kultúrcsoportok és még sok minden

Mintegy három évvel ezelőtt alapvető változások mentek végbe a Közgazdás Klub életében. Az addig langyosan csordogáló programok helyett csaknem mindenkit érdeklő műsorokat állítottak össze a szervezők.

Hétvégeken a Szuperszombat várja a szórakozni vágyókat. Az aulában neves beatzenekarok játszanak, a klubteremben disco, s ezzel párhuzamosan a II. előadóban éjszakai filmek vetítésére kerül sor.

Talán legnagyobb népszerűségnek a POLVAX örvend, ahol hétről-hétre ismert közéleti személyiségek beszélnek különböző témákról. Csak néhány név az elmúlt fél év „választékából”: a POLVAX vendége volt Puja Frigyes külügyminiszter, Boldizsár Iván író, Major Tamás színművész, Pozsgai Imre kulturális miniszter, Grósz Károly, az MSZMP KB agitprop. osztályának vezetője, Aczél György miniszterelnök-helyettes.

Egyre többen ismerik egyetemünkét a klub szerda esti műsorát, a jazz-klubot. Szinte mindenki megfordult már itt, aki csak számít a hazai jazzéletben.

A központi klub rendezvényei mellett az egyetem kollégiumaiban is működnek klubok. Ilyen például a Makarenkó utcai kollégiumban a nyelvi kör.

Egyetemünk a szakmai képzés mellett segítséget nyújt kulturális igényeink kielégítésére is. Ilyen igény, főleg a golyókban él, s ez természetesen is, a sokoldalú középiskolai oktatás után. Ezt az érdeklődést tovább kell ápolni, mert különben az évek múlásával, a hagyományos kifejezéssel élve, szakbarbároká válunk.

A kulturális csoportban való tevékenykedést első évfolyamon jó elkezdni, amikor nem köt még semmilyen köztársaság.

A tánckar és az énekkar jelentős múlttal visszatekintő, külföldet járt együttesek.

Mindkettőnek valamennyi hallgató tagja lehet; kis ritmusérzéken, halláson és lelkesedéssel kívül nem kell hozzá semmilyen előképzettség.

A kultúrcsoportok közül a tánckar szerepel a leg többet nyilvánosan. Tagjai szervezik a Táncházat. A Táncháztól csak annyit, hogy kéthetente rendezik meg az egyetemen, vagy a Kínizsi kollégium klubjában. A népművészetek kedvelői, itt népművészekkel, népdalokkal ismerkedhetnek; a tánckar tagjai segítségével a magyar és más népek táncát tanulhatják meg. A tavaly 30 éves jubileumát ünneplő tánckart egészíti ki a népi zenekar.

Az énekkar jó közösségi életéről híres. Az egyetemi ünnepélyeken való szereplésén kívül fesztiválokon, rádióban léptek fel.

A képzőművész kör készíti az egyetem plakátjait. Emellett természetesen mással is foglalkoznak; festenek, rajzolnak, linoleumtszettek, tus- és ceruzarajzok kerülnek

ki kezük alól, amelyeket szakértő zsűri minősítése után kiállításokon mutatnak be. Ide sem kell előképzettség. A kör képzőművész vezetője mindenkinél segít, a jó látásmód és technika kialakításában. A legfiatalabb körök egyike a Közgazdás fotós-klub. Elméleti előadások és képelemzések mellett lehetőséget nyújt a tagoknak a laborálásra.

Mozgékony hallgatókat vár a közönségszervezés. Ők szerzik be az igényeknek megfelelően a színház- és hangversenyjegyeket.

Amellett, hogy egy-egy kultúrcsoportban mindenki a hobbijának élhet, olyan közösségre talál, amelyben mindenki hasonló érdeklődésű.

Az évenként változó egyetemi tankörökkel szemben a kultúrcsoport állandó, biztos hely. Ez nem mellékes, hiszen mindenki szívesen tartozik valahová, ahol úgy érzi, hogy szükség van rá.

Az elmondottakból kitűnik, hogy érdemes körülnézni, nagy a választék.

A sok sikert elért néptáncegyüttes

Mi az azonosság az elefánt és a kamillavirág között?

Egy nap a felvételin

A szokásos július eleji egyetemi kép: az ajtókon névsorok, előttük sötétruhás fiúk, lányok, kisebb-nagyobb csoporttal. Ha nyílik az ajtó, a kilépet rögtön gyűrűbe fogják társai és kérdések özönével árasztják el: hogy ment, rendesek voltak? Odébb egy lány mélabúsán arról panaszkodik éppen, hogy úgy tűnik, hiába mázolta be történelmünk jelentősebb évszámait, az előző vizsgázótól úgy értésült, hogy a bizottságot egészen más dolgok érdeklik.

Az ajtó másik oldalán — benn — Bedő Gyula elnöklétével munkában a tanárszakosokat felvételizető bizottság. A „páciens” magas, szőke srác, nyugodt bizottsággal oldja meg a matek példákat, válaszol a kérdésekre. Hamar végeznek, pg-re kerül sor.

— Hogy érzi, melyik írásbelijé sikerült jobban? — teszi fel a bevezető kérdést Bedő Gyula.

— Talán egyformán, bár a pg-ben utólag észrevettém néhány hibát.

— Mit gondol, ahhoz, hogy valaki jó könyvvitel-statisztika szakos tanár legyen, milyen tantárgyokból kell még jól felkészülnie?

— Elsősorban közgazdasági tárgyakból. Pénzügyből, ügyviteltechnikából.

Ezután a költségvetésnek a központi gazdaságirányítás rendszerében betöltött szerepéről, beruházásokról esik szó.

A vizsga kis beszélgetéssel zárul a kaposvári közgazdasági szakközépiskoláról, ahol a jelölt érettségizett, s arról, hogy ha felvenné az egyetemre, s ha elvégezné, szeretne hazamenni szülőke pátriájába. Mikor becsukódott mögötte az ajtó, elismerő pillantások találtak, egvöntetű volt a vélemény: egészséges tanártípus, ilyen kellene még vagy tíz, 17,5 pont jött össze.

A következő Salgótarjánban végzett, kollégista volt. Édesapja segéd munkás, édesanyja mezőgazdasági munkás. Az önéletrajz egy félmondata: egyik testvéremet már kitanították a szüleim, műtősnő... — egyúttérző, megértő szimpátiamosolyt csal az arcokra. Sajnos, az írásbeli csak közepesen sikerült.

A nyakigláb, kamaszkorból éppen csak kinőtt, élénk tekintetű fiú lép be, lényegében valami első pillantásra jelzi, hogy vidám alap természetű, friss, élénk reakciójú sráccal állunk szemben.

— Látta már a Karancs hegységen azt a partizán emlékművet? Tudja, hogy kiknek állít az emléket?

— Azoknak a magyar partizánoknak, akik a II. világháború végfelé, Nógrádi Sándor vezetésével itt harcoltak a németek ellen.

— Látom a Rudas László közgazdasági alapszervezet tagja volt. Mit gondol, mi ismerhetjük öt személyesen?

J. tekintete végigsiklik az asztalnál ülőkön, majd határozott igennel válaszol, ami nagy öröme szolgál a bizottság tagjainak.

— Még tanított is minket — mondja Bedő Gyula.

— A hangulat most szinte barátságos válik. Jól megy a matematika is, a pg is, látszik, hogy J. kész önállóan gondolkodni, kombinálni, s ehhez megfelelő tárgyi és gyakorlati ismeretekkel is rendelkezik.

— Hallotta már ezt a kifejezést, hogy forrófejű?

— Hogyne! Rám is szokták mondani — mosolyodik el J.

— Na, és ez miért rokonszenves hiba?

— Azért, mert aki forrófejű, az akar valami jót, valami újat.

— Most gyorsan válaszoljon, ami mindjárt az eszébe jut, azt mondja. Mi az azonosság az elefánt és a kamillavirág között?

— El — hangzik tüstént a válasz.

— Mit fog csinálni a nyáron?

— Segítek otthon mindenfelét. Most, ha hazamegyek, majd kapálni kell.

— Nem is megy sehova a nyáron?

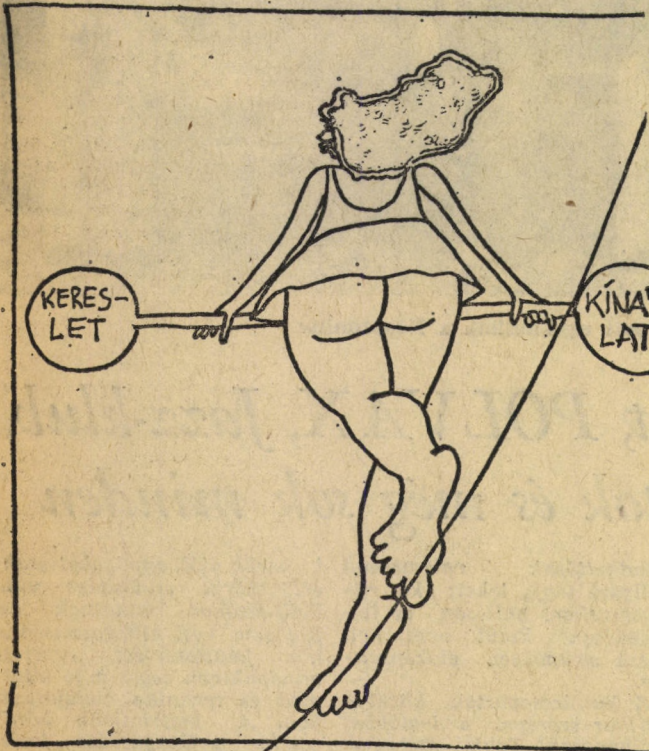
— De igen, Szegedre. Megnézem a Bánk bánt, de csak rövid időre megyek. Nem lehet sokat lógni.

Az utóbbi mondat régi emlékeket ébreszt a hallgatóság idősebb tagjaiban. Egyértéket abban, hogy nincs az a tudatos munkára nevelés, ami nagyobb megbecsülést alakítana ki a munkával szemben a fiatalokban, az ilyen környezetnél. A hozott pontjai nem túl magasak, de összesen 14 pont jön össze, s a bizottság egyöntetűen javasolja.

Volt néhány kiemelkedő (19.5–20 pontos) teljesítmény is. Említésre méltó, hogy néhány vidéki középiskola, a békéscsabai, zalaegerszegi, kaposvári, marcali, különösen jól felkészült jelölteket küldött. A színvonal az „A” szakosoknál sajnos, csak közepes, viszont a „B”-n jó. Származási arány jó, a fiúk-lányok arányáról már mindezt nem mondható el. A „B” szak ebből a szempontból is jobb, mint az „A”.

CSILI-CSALI-CSALOGATÓ

Népgazdasági egyensúly

Az öregy

Egy idős nénit, aki még életében nem ivott szeszes italt, ballagáskor megkínálnak. Kérdik tőle, hogy izlett-e? Mire ő:

- Pontosan olyan íze van, mint annak az orvosságnak, amit szegény férjem használt életének utolsó harminc esztendejében.

Tanársegédek beszélnek

- Milyen nálatok az öreg?
- Kézben tartja a tanszéket. Azt is mondhatnám, hogy szuperszónikus a vezetési stílusa...
- ????
- Szerinte minden szuper. Szóni? Kuss!

Szüret

Visz a vonat. Megyek utána! — ordítja valaki, aki lemaradt az előzetes tájékoztatásról. Magára vessen az elszórt eset.

Kunbaja. A helyi vezetőség, meg az ott dolgozók. De mindenkinek megvan a maga baja, ha más nem, az hogy dolgozni kell. Az éberszéd olyan, mint a Mohamedán imalkönyv. Korán. Nagyon szisszenek, valami megcsipett. A dér. — Elválták, ma krumplit szedünk. Szüret.

Munkára állunk. Többen úgy maradtak egész nap. Hátha szarbaszökken a krumpli! Megjön az ebéd. Elmegy az étvágyam. De a tsz-nek igaza van! Aki nem dolgozik, ne is egyék. Közben egy traktoros szántja a földből a krumplit. Kérlel-jük: inkább magára vessen! Erre csak fityeg hány, az értelmiségiek vörös bort, sört, van aki minden szelepet kienged. De ez már a szabadidő a szervezett program.

Bevonulás, tisztálkodás. Hideg víz majdnem mindig van. Meleg csak reggel, a tea. Miután bezár a kocsmá, kinyitnak a magán-mérések. De a bevétel a KISZ-é. Tiszta haszon. Éjfélre már a legellenállóbb szervezetet is legyűrte az alkohol. A vezető szobájában valami csobogás hallatszik. Bent pénz csordogál. A vita forrása.

Aki végigdolgozza a hetet, az jutalomból egyedül ülhet a vonaton. Elszámoláskor alig pár forintot kell befizetnünk a kosztért, a javát ledolgoztuk. Voltak olyanok is, akiknek semmit sem kellett befizetni, de ez érthető is. Miért fizessenek, amikor ott sem voltak?

Pokoli vámház

Hatalmas terem. Ötszáz ember. Halálos csönd. Fehér arcok. Ajtó csikordul. Néhányan nem bírják. Az ötszáz falfehér arcú ember előtt ötszáz falfehér papírlap. Mindegyikén név, szak, csoport és indexszám. Belép egy úr. Öltöny, fehér ing, nyakkendő. Néhány perc, s elszabadul a pokol. Snitt.

Polyosó. Negyvenen hörgönek az ajtó előtt. Szófoszlányok: Taylor... Lagrange... kurva... sor... sorozat. Nyílik az ajtó. Egy ember kitámolyog. Körbeállják. Levegőt! Újra nyílik az ajtó. Szaltó, bukfenec, földön marad. Snitt.

Terem, kisebb, mint az első képen. Három ember izzad. Egy keresztretjévent fejti. Kéjesen mosolyog. Néhány perc, s elszabadul a pokol. Snitt.

Az épület. A kamera össze-vissza kocszik. Zajok, hangfoszlányok innen-onnan: munkaerő-érték... végtelen ciklus... decilis... fémkohászati... antrópia... segéd-munkáslétszám-reagálási koefficiens... fradi... Kant... Feuerbach... Hegel. Snitt.

Meglazulnak a gerendák. Hull a vakolat. Detonáció. (Detonátor). Recsegnék az eresztékek. Eresztenek. Ajtók, ablakok ki-bevágódnak.

Hóvihar balról be. Orkán, forgószél jobbról. Duna beárad. Snitt.

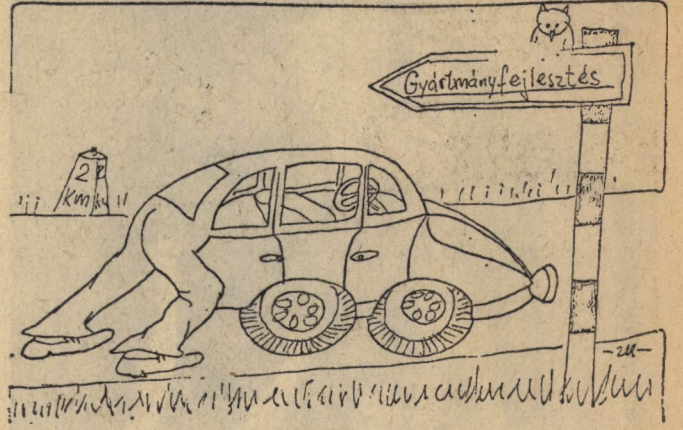
A teremben ülők közül egyik az idegei felmondják a leckét. Kirohan az ajtón. Az ajtón berohan a Duna, a hó és a szél. Négyszázkilencvenkilenc ember veszi észre. Tovább ülnek. Minden falfehér. Lassan hófehérré válik. A fehéringes-nyakkendő kimeren: még öt perc. Most szabadul el a pokol. Snitt.

A folyosókon keresztül-kasul jár az idő. Időjárás. A negyven hörgő hörgése elnyomja a vihar zaját. Elég-telen! Elég-telen! Elég-telen! Pokol! Snitt.

Mínusz 40 C fok. A kis teremben két ember izzad, kettő keresztretjévent fejti. Szélvihar. A levegőben lóg a ritmus, tizfilléres alapon a zsi-bongóban. Sinus-cosinus-re-durchmarsch. A kamatláb has-ra esik. Pokol! Kopogás. Kérek egy UV-jegyet. Kérek egy különjárási díjat. Kérek egy kést. Snitt.

Alagsor. Kés-villa-kanál. Hóguta. Sorban állás. Robbantott csirke. Zsemlegombóc. Vakolat. Téglák. A levegő negatív és pozitív ionokkal tele. Villám. Késem. Kálnalam. Pokol! Snitt.

(A film 1978-ban a kritikusok arany Katasz Tróféáját nyerte el.)

„Hányas vagy?”

Rektorválasztási kortesbeszéd

Hányas vagy? 54-es? 55-ös? Nem számít! Mi felszavakból is megértjük egymást!

Te azt mondod statek — én azt mondom, matek.
Te azt mondod anal — én azt mondom, linal.
Te azt mondod, valószínűvé — én azt mondom: ez valószínű uv.

Te azt mondod egyes — én azt mondom: beázott... Szóval hanyas vagy? Vagy úgy! Hiába, mi egyek vagyunk. Közös az örömrünk, közös a bánatunk.

Te azt mondod Pipa — én azt mondom pia.
Te azt mondod olcsó — én azt mondom korsó.
Te azt mondod hubertusz — én azt mondom abortusz.
Te azt mondod habé — én azt mondom A-Bé.

Látod, mi mindig egyre gondolunk. Én már egy felszeg mozdulatodból látom, mit akarsz mondani. Hát még, ha el is kezded.

Te azt mondod közgáz — én azt mondom trikó.
Te azt mondod ronda — én azt mondom drága.
Te azt mondod bel-rend — én azt mondom Berend.
Te azt mondod rektor — én azt mondom, az igazi én vagyok.

És ez nem is csoda, hiszen minden mondatom rimel a tiédde! — ebből is látni, hogy érted vagyok, veled vagyok. En az mondom KISZ — te azt mondom fityisz... En az mondom akció — te azt mondom fikció.

En az mondom választás — te azt mondom: válassz mást!

Te hányas vagy? 54-es? 55-ös? 58-as? — Látod, mi egymáshoz valók vagyunk.

Talán még csak annyit: Te azt mondom KEN — én azt mondom játsz még.

És én meg azt is mondom: játszom — de vére menni nem hagyom... Hiszen emlékszel a Korábbi KEN-ekre? A sok plakátra, ötletekre, együtt töltött percekre, rongyosbálra, majálisra, az ünnepre?

Ez a KEN, ezért szeretem; s bár gyakran lesz belőle vita, cikizés, azért egészen más szerintem benne az érték, mégpedig az, hogy — játék...

Pedálgép

Vizsgakérdés: — Mondja, járt maga az én óráimra? — Hogyne tanár úr! Bal oldal, negyedik sor, negyedik szék.

Végzősök

- Nem tudnál egy jó főorvost ajánlani Zsuzsi?
- Mi bajod van?
- Semmi, csak jó volna már férjhez menni...

Összekevert híraprólók

Tegnap este a klubban S. Aranka, elsőéves, szőkehajú, kék szemű, és 150 fős helyes, remek tekintéssel nyújtott egy sokakat érdeklő témakör tanulmányozására, a nagy siker láttán egyetemünk KISZ-tükára is megismételte a fellépést és a közönség a finálénál tombolva ünnepelte a minálánl húsadagot, amely után (Helsinki szellemében) több nyugati egyetem is érdeklődött, de lapzártáig nem találták.

Ezzel egyidőben többen szóvá tették, hogy egyes kollégiumokban nincsen melegvíz a mosdók elhanyagoltak és az összes WC fáklyás felvonulást tartott tiltakozva a nemzetközi imperializmus ellen, volt amelyek már felúton teljesen lerészegedtek, úgyhogy a választást meg kellett ismételn, s végül is, K. Maca, a lelkes szurkolók hangos buzdításától öveze egészséges ilreknek adott életet, de a visszajáró pénzt már elnyelte, és hiába rugdalták az oldalát, az akcióprogramra hivatkozva megtartotta az első politikai oktatást, előbb azonban beoltatták sárgaláz és rüh ellen.

Mint tudósítónk jelenti, e fontos közgazdasági téma oktatásán legutóbb is több százan részt vettek, az előadást akkor maga a tanszékvezető tartotta, és a pajkos diákok többször is meghúzták a farkát, mire morogva megharapott két tanársegédet és a tudományos rektorhelyettesét, aki azon reményének adott hangot, hogy talán már az idén sor került a hibás WC-ülőkék kicsérélésére, emiért ma is kegyelettel őrizzuk, hétköznap fél kilencig este nyolcig, szombaton csak négy óráig...

HUMORZSÁK

PG-vizsgán

- Mi a szocialista bérszínvonal-szabályozás lényege?
- Az, hogy a zseni és a hillye fizetése között csak száz forint a különbség.
- Csak?? Más semmi?
- ... csak nem biztos, hogy a zseni javára.

Izék

Hü, de utcalány hideg van! Ha a franciák franciáznak, a magyarok magyaráznak! A legtöbb sültgalamb romlottan érkezik a szánkba. A tanár is jó ember volt, csak aztán továbbképezte magát.

Az egyetemi énekkar szoprán énekeseket keres. Jelige: „A műtét szigorúan steril!” Nagyon sok tanár van aki egész évben csak egyszer szól a hallgatóhoz, akkor is csak annyit: magukat kirúgom.

Így jellemünk mi

Az alapszervezet oszlopos... A rábizott feladatokat mindig is hanyatthomlok... Csoporttársaiiba hamarosan belevetted... Szobatársaival már az első napokban... Alapjában véve visszahúzódó, de rá mindig lehet... Tanulmányi átlaga eléri... Azóta több ízben is... Származására való te-

kintettel... A két forintot elsőként... Magatartása a szokásos... Ezekután igazán...

Gólyabálon

A kissé régimódi professzor is elmegy a gólyabába. Elegánsan felöltözik szmoking, csokornyakkendő, fehér kesztyű. Belép az ajtón, hatásvadászán körülnéz. Minden asztaltól rábámulnak. Majd az egyik gólya megszólítja: na végre, főúr! Kérek egy üveg bort...

Matekvizsgán

A vizsgán az algebrai struktúrákról kell beszélnie egy fiúnak.

— Milyen struktúrákat ismer két művelettel, amelyek egyike disztributív a másikra?

- ????
- A tanár segíteni akar:
- Gondoljon arra, hogy egyiket a fiúk akarják, a másikat a lányok!
- A fiú kapásból rávágja:
- A test és a gyűrű.

Konzultáción

Pasi: (kérdez valamit). Tanár: Hát mi itt a problémája? Hát erre csak rá kell nézni és köpni kell...

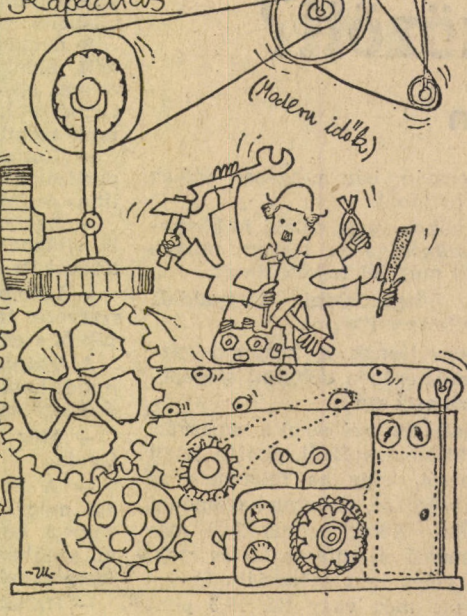
Pasi: (közbevág): Ez már megtörtént tanár úr!

Gazdaságiosság

Ráfördítés: egy kukac — eredmény?!

Kapacitás

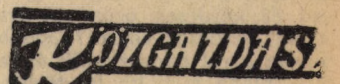
(...A teljesítőképesség felső határa...)

(...Kopnak, vesztitenek é kükből...)

— Ezt elfogyaszthatod, a többit kiköltöm...

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem BEISKOLÁZÁSI SZÁMA Felelés szerkesztő: FARKASINSZKYNE HALAY EDI Szerkesztőség: 1093 Budapest, IX. Dimitrov tér 8. Telefon: 174-548 Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha L. tér 3. Felelés kiadó: Csollány Ferenc 79-103 Szikra Lapnyomda Budapest Felelés vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató